THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 1, 1984 Nr. 174

LKB Kronika Nr. 62

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Nepasitenkinę radiniu, saugumiečiai graibstė G. Navickaitės bei kitų to namo gyventojų tašes, rankinukus, krepšius. Radę religinio turinio knygų, jas surašė į atskirą protokolą. Pareigūnai G. Navickaitę baugino, jei ir toliau taip gyvens, vėl atsidurs lageryje. Susikrovę mantą, o vaikus suvarę į specialiai jiems paruoštą autobusą, pareigūnai išvažiavo į Kapsuko miesto VRS. Čia vaikai buvo laikomi milicijos pareigūnų priežiūroje ir vienas po kito kviečiami į atskirus kabinetus, kur dar kartą surašė jų pavardes, gyvenamas vietas, tėvų darbovietes. Milicijos kapitonas Jotauta bei kiti preigūnai visaip baugino vaikus, neleido jiems dainuoti, sakydami, jog jie tuoj pat verks. Niekas sulaikytiesiems nepaaiškino, už ką juos sulaikė, kuo jie kaltinami ir kiek bus laikomi. Apie 22 val. apklausa buvo baigta ir pareigūnai pranešė, kad vaikai namo galės važiuoti tik tada, kai atvyks jų tėvai. Tokiu būdu vaikai milicijoje išsėdėjo vieni iki 24 val. nakties, kiti net iki pusės dviejų (kol sulaukė tėvų). Atvykusiems tėvams buvo liepta rašyti pasiaiškinimus, tačiau atsisakė, reikalaudami, kad jiems raštu būtų pasiaiškinta, ką visa tai reiškia: kodėl jų vaikai sulaikyti, kodėl jiems negalima su tėvų žinia nuvykti į kitą bažnyčią ar į svečius, kokiu pagrindu vaikai bauginami ir nakties metu laikomi milicijoje? Pareigūnai teisinosi, kad jie nieko nežino, kad taip elgtis jiems liepė kompartijos atstovai.

*

Genovaitė Navickaitė dėl neteisėtų pareigūnų veiksmų parašė pareiškimą Lietuvos Prokurorui, kurio nuorašą nusiuntė ir Kapsuko miesto prokurorui. Pareiškime G. Navickaitė išdėstė aplinkybes, kuriose buvo paimti jos daiktai: rašomoji mašinėlė „Optima", knygos — „Knyga vienuolėms", „Vienuolio gyvenimo esmė", dvi religinio turinio brošiūrėlės ir pareikalavo, kad visi daiktai būtų jai sugrąžinti.

1984 m. vasario 3 d. į namus pas G. Navickaitę tirti faktų atvyko Kapsuko miesto prokuroras. Patikrino išlaužtą durų spyną, apžiūrėjo kambarius, po to surašė protokolą ir, pareiškęs, kad dar neaišku, kuo viskas baigsis, išėjo.

1984 m. vasario 13 d. į Navickaitę iškvietė į Kapsuko miliciją, kur pranešė, kad jai iškelta administracinė byla, todėl privalo rašyti pasiaiškinimą. G. Navickaitė, motyvuodama, kad jokio nusikaltimo nepadarė, todėl nesupranta, už ką gali būti baudžiama, rašyti pasiaiškinimą atsisakė. Tada pareigūnai surašė protokolą ir jai liepė tik pasirašyti. Protokole sausio 28 d. įvykiai buvo surašyti visiškai priešingi tikrovei: „Durų niekas neišplėšė, o, smarkiau patraukus, jos pačios atsidarė, namo šeimininkė G. Navickaitė įžeidinėjo milicininkus bei su jais atvykusius pedagogus"... Po tokiu protokolu G. Navickaitė nepasirašė. Milicijos kapitonas Jotauta ėmė šaukti ir bauginti, kad, jei nepasirašys, smarkiai nukentės. Pavedžioję po kelis kabinetus, G. Navickaitę pareigūnai nuvedė pas teisėją, kuri pasiteiravo, kodėl ji sausio 28 d. į savo namus priėmė 17 vaikų bei jaunimo. Paaiškinus, kad vaikai norėjo sušilti ir pailsėti, teisėja griežtai pareiškė, kad reikėjo vaikus išvaryti ir nuteisė G. Navickaitę 10 parų arešto.

(Bus daugiau)

Izraelio būsimasis premjeras Shimon Peres (dešinėje) ir ligšiolinis premjeras Yitzhak Shamir baigė derybas dėl naujos vyriausybės sudarymo. Anksčiau pikti politiniai priešai, dabar nutarė sudaryti tautinės vienybės kabinetą.

Libijos žydinčių sodų projektas

Tripolis. — Šį šeštadienį Libija minės 15 metų sukaktį nuo pulkininko Khaddafio revoliucijos. Libija rengia įvairias sukakties minėjimo ceremonijas ir ta proga pakvietė į Libiją apie 60 užsienio žurnalistų.

Trečiadienį korespondentai ir vyriausybės nariai buvo nuvežti 650 mylių į dykumos oazę, kur Khaddafis iškilmingai atidarė naujo vandentiekio įrengimus. Dalyvavo apie 500 dykumos beduinų raitelių. Khaddafis pasakė Egiptą ir Sudaną kaltinančią kalbą. Egiptas tapo Amerikos ir Izraelio tarnaite, sena ožka. Sudano ligotas melagis senelis (prezidentas Gaafar al Numeiry) irgi nesutikęs bendromis jėgomis statyti vandentiekį, kuris pavers Libijos dykumas žydinčiu sodu.

Libija požeminių ežerų vandenį pompuos į pajūrio miestus. Vandentiekio planus ruošia Amerikos inžienieriai iš Houstono, Texas ir Dayton, Ohio. Linijos tiesimo darbus atlieka Pietų Korėjos bendrovė. Libijoje korėjiečių bus 8,000. Khaddafis labai didžiuojasi šiuo vandens projektu. Tai būsiąs stebuklas, kurį galima lyginti su Egipto piramidėmis. Kritikai abejoja, ar tas projektas bus užbaigtas. Jis kainuos Libijai apie 27 bil. dol. Vamzdžių linijos bus 1,233 mylių ilgio.

Valstybės departamentas pareiškė, kad vyriausybė yra patvirtinusi kai kurių vandentiekio įrenginių eksportą į Libiją, nors santykiai su ta šalimi nėra geri. Libija yra vyriausybės sąraše kaip šalis, kuri palaiko tarptautinį terorizmą. Departamento atstovas John Hughes pasakė, kad vandentiekio linijos statyba yra sekama ir tai tarpu nėra ženklų, kad jos būtų laužomi įstatymai.

Amerikos santykams su Libija pablogėjus, vyriausybė spaudė Amerikos naftos bendroves atitraukti savo darbuotojus iš Libijos. Kai kurios bendrovės taip ir padarė, tačiau kitos gnoravo vyriausybės pageidavimus. Price Brothers firma iš Dayton, Ohio paiškė, kad vandens linijų statyba nėra karinis, bet humanitarinis projektas. Bendrovyra gavusi iš JAV vyriausybės visus reikalingus leidimus.

Departamento kalbėtojas Hughes pareiškė, kad vyriausybė negal legaliai sustabdyti Amerikos bendrovių dalyvavimą šitokiame projekte.

Khaddafis projekto pradžios atidarymo iškilmėse pasakė, kad požeminė upė bus aštuntas pasaulio stebuklas. Libija parodys, kad ji yra garbės ir civilizacijos šalis, o ne tororizmo ir nuosmukio kraštas.

Palaidojo Gemayelį

Beirutas. — Linė buvo palaidotas krikščionių maronitų vadas Pierre Gemayel. Užsienio reporteriai pabrėžia, kad nežiūrint ilgo civilinio karo, jo laidotuvėse dalyvavo daug musulmonų grupių vadų.

Pasibaigus laidotuvių ceremonijoms druzų kaimuose vėl prasidėjo kautynės tarp druzų ir krikščionių jėgų.

Vėl svarstmas lėktuvo numušimas

Maskva. — Šeštadienį sueina metai, kai sovietų karo lėktuvai numušė Korėjos kaleivinį lėktuvą, kuris buvo įskridęs į sovietų erdvę. Ta proga sovietų spauda vėl paskelbė daug straipsnių, kurie pakartoja, jog lėktuvas buvo įskridęs į sovietų teritoriją šnipinėjimo tikslais. Sovietų laikraščiai skelbia ištraukas iš pasikalbėjimo spaudos. Ypač pabrėžiamas vieno brazilų laikraščio tvirtinimas, kad lėktuvą greičiausiai sunaikino patys amerikiečiai, nenorėdami, kad paaiškėtų jų šnipinėjimo planai. Lėktuve buvusi bomba, kurią radijo bangomis susprogdino JAV agentai.

Vakarų spauda laikosi pažiūros, kad keleivinio lėktuvo rusams nereikėjo sunaikinti, net jeigu jame iš tiesų būtų buvę šnipinėjimo aparatų. Daugumas pripažįsta, kad Amerika turi pakankamai žvalgybos priemonių. Jai nereikia slėpti žvalgybos įrengimų tarp civilinių keleivių.

Paskutinėm žiniom, sovietai daug aukštų tolimųjų Rytų karininkų už šį incidentą nubaudė, jų tarpe generolą Semianą Romanovą, oro gynybos štabo viršininką, kuris gegužės mėn. nusišovęs, kai patyrė, kad jis perkeliamas į Rytų Berlyną kaip karinis atašė.

Izraely tautinės vienybės koalicija

Tel Avivas. — Izraelio radijas paskelbė, kad darbiečių atstovas Peres ir premjeras Shamir susitarė dėl naujos vyriausybės sudarymo. Susitarta premjero pareigas eiti paeiliui. Pirmas premjeru būtų darbo partijos vadas Peres. Jis po 25 mėnesių pasitrauktų ir leistų premjeru būti dabartiniam premjerui, Likudo partijos vadui Shamirui. Radijo pranešime sakoma, kad ilgiausi ginčai ir ėjo dėl to, — kas bus premjeru pirmas.

Abi didžiosios partijos susitarė paskirti po 12 ministerių. Likudo vadas Shamiras per pirmuosius 25 mėn. būtų ne tik vicepremjeras, bet ir užsienio reikalų ministeris. Buvęs darbietis premjeras Rabin gautų gynybos ministerio vietą. Likudas galėtų skirti finansų ministerį.

Izraelio rinkimai buvo prieš 5 savaites ir vyriausybės vis nėra. Darbo partija gavo parlamente 45 vietas, o Likudas — 41. Parlamente yra 120 narių. Paskelbtas susitarimas supykino darbo partijos kairiuosius narius, nes Peres pažadėjo religinėms Likudo partijoms įvairių nuolaidų. Jų atstovas Burg vėl numatomas vidaus reikalų ministeriu. Naujame parlamente laikinu pirmininku išrinktas darbiečių atstovas Abba Eban, buvęs ilgametis užsienio reikalų ministeris.

Serga vyriausias Kremliaus vadas

Maskva. — Ketvirtadienį Maskvoje buvo uždarytos „Družba-84" sporto varžybos. Vakarų stebėtojai spėliojo, kad Kremlius panaudos šią progą parodyti pasauliui, kad generalinis sekretorius Konstantin Černenko yra sveikas. Jis turėjo šias žaidynes uždaryti, tačiau stadijone nepasirodė.

Washingtone viceprezidentas George Bush ketvirtadienį pasakė, jog paskutinėmis savaitėmis Černenko „aiškiai serga".

Paskutinį kartą Černenko pasirodė viešai liepos 13 d., kai jis susitiko su Maskvoje besilankančiu Jungtinių Tautų gen. sekretoriumi Javier Perez de Cuellar. Po dviejų dienų Tass paskelbė, kad Černenko išvyko atostogų. Maskvoje sklinda gandai, kad jis iš savo vilos prie Juodųjų jūrų rugpiūčio pradžioje buvo perkeltas į Maskvos ligoninės širdies skyrių. Kiti gandai kalba, kad Černenko turi astmą ar emfyzemą.

Vakarų pasaulyje sklinda nauji gandai apie Sovietų Sąjungos komunistų partijos sekretoriaus Černenkos silpną sveikatos būklę. Gandus sukėlė šiomis dienomis kai kurių Vakarų žurnalų sensacingos, net slaptai padarytos, generalinio sekretoriaus Černenkos nuotraukos. Žurnalai rašo, kad nuotraukos buvusios padarytos Černenkai einant į ligoninę sveikatos patikrinimui. Vienoje nuotraukoje matoma, kaip du aukšto ūgio stiprūs palydovai iš abiejų pusių palaiko einantį generalinį sekretorių, kitoje — kaip vienas iš palydovų užsega Černenkai apsiaustą. Silpną Černenkos sveikatos būklę, kaip rašo spauda, buvo taip pat pastebėta Ispanijos karaliaus neseniai įvykusio vizito Kremliuje metu. Černenka į iškilmių salę atėjo palaikomas dviejų palydovų, jo veidas buvo labai išbalęs ir jam skaitant sveikinimo kalbos tekstą jo rankos smarkiai drebėjo. Jis taip pat sunkiai ištaręs kai kuriuos kalbos žodžius. Vos keliem mėnesiam praėjus po Andropovo mirties, rašo užsieinio spauda, Kremliuje vėl kyla susirūpinimas generalinio sekretoriaus sveikatos padėtimi.

Rusai bombardavo savas pozicijas

New Delhi. — Užsienio diplomatų žiniomis iš Afganistano, sovietų helikopteriai Afganistane specialiai skrenda su padegamomis bombomis į afganų sukilėlių valdomų plotų žemės laukus, degina kviečių laukus, naikina pasėlius. Į pietus nuo Kabulo, kur lygesnės vietos, kviečių laukus naikina tankai ir sunkvežimiai, važinėdami po apsėtus plotus, sulygindami augalus su žeme.

Tų pačių šaltinių žiniomis rugpiūčio 23 d. Ghazi provincijoje laisvės kovotojai sunaikino penkis sovietų helikopterius. Sovietai tuoj pasiuntė į apylinkes naujus kareivių būrius. Rugpiūčio 24 d. paryčiui sovietų helikopteriai puolė prie Koti Sangi miesto „priešo pozicijas". Paaiškėjo, kad ten buvo nakčiai apsistoję sovietų daliniai. Kol klaida buvo išaiškinta, sovietų helikopterių ugnis užmušė apie 200 savų kareivių. Kitą dieną sunkvežimiai gabeno į Kabulą sužeistuosius karius, kurių buvo keli šimtai. Sovietų štabas po šios klaidos įsakė helikopterių daliniams sustabdyti naktinius skridimus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV transporto darbininkų profesinė sąjunga (tymsterių) pravedė korespondencinį balsavimą ir paskelbė, kad unija ateinančiuose rinkimuose palaiko respublikonų kandidatus — Reaganą ir Bushą. Unija turi 1.7 mil. narių. Balsuojant 53.6 nuoš. pasisakė už Reaganą, o 43.6 nuoš. — už Mondale.

— Du Irano karininkai — lakūnai pabėgo Amerikos gamybos lėktuvu „Phantom F-4" iš Irano ir pasiprašė Irake politinės globos. Tai pirmas toks pabėgimas per 4 metų karą. Jis įvyko tą pačią savaitę, kai Irako informacijos ministeris paskelbė per radiją, kad Irakas mielai priims bet kurį Irano lėktuvą. Antradienį jauna iraniečių pora privertė į Iraką skristi keleivinį Irano lėktuvą. Irakas gražiai priėmė 206 keleivius, juos pavaišino. Daug iraniečių, būdami turizmo ministerijos svečiai, naudojosi proga paragauti alaus, nes Irane jis po revoliucijos uždraustas. Iraniečiai, pasirengę grįžti namo, prašė šeimininkų jų nefotografuoti, kad vėliau netektų nukentėti nuo ajatolos valdžios.

— Atnaujintas JAV kovos laivas „Iowa" išplaukė į Panamą.

Maskva grasina naujom raketom

Maskva. — „Pravda" paskelbė straipsnį apie Amerikos pastangas pralenkti sovietus skriejančių (cruise) raketų ginkluotėje. Straipsnyje sakoma, kad Washingtonas gyvena iliuzijomis, siekdamas karinio pranašumo. Praeityje Amerika bandė pralenkti Sovietų Sąjungą balistinių raketų srityje, tačiau nieko neišėjo. Buvo bandoma įsigyti pranašumą daugiagalvėmis raketomis, tačiau sovietai ir čia Ameriką prisivijo. Taip būsią ir su skriejančiomis raketomis, kurios Sovietų Sąjungoje jau bandomos. Mes būsime priversti išdėstyti savo ilgų distancijų skriejančias raketas, rašo „Pravda".

KALENDORIUS

Rugsėjo 1 d.: Egidijus, Verena, Daugvinas, Gunda.

Rugsėjo 2 d.: Antoninas, Kalista, Protenis, Tugaudė.

Rugsėjo 3 d.: Darbo diena. Grigalius Didysis, Bronislava, Sirputis, Mirga.

Rugsėjo 4 d.: Marinas, Rozalija, Rimantas, Germantė.

ORAS

Saulė teka 6:15, leidžiasi 7:26.

Saulėta, temperatūra dieną 78 l., naktį 60 l.

KATALIKAI PASAULYJE

Lietuviškos mišios

Popiežius Jonas Paulius II rugpiūčio 25 dienos — šeštadienio vakare, 20 val. 45 min. Lietuvos laiku, savo privačioje koplyčioje Castelgandolfe aukojo šv. Mišias lietuvių kalba. Taip Šv. Tėvas dalyvavo Lietuvos katalikų maldoje, baigiant dangiškojo Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejaus minėjimą. Popiežiaus aukojamas lietuviškas šv. Mišias Vatikano radijas į Lietuvą transliavo įprastomis 48-nių, 30-ties ir 25-kių metrų bangomis, 20 val. 45 min. Lietuvos laiku.

Straipsnis apie vyskupą Baltakį

Plačiai skaitomas Bostono arkivyskupijos laikraštis „The Pilot" paskelbė ilgą straipsnį apie popiežiaus Jono Pauliaus II neseniai paskirtą naują pasaulio lietuvių vyskupą pranciškoną Paulių Baltakį. Straipsnyje pateikiami naujojo lietuvio vyskupo biografiniai bruožai, aprašomi vyskupo uždaviniai rūpinantis užsienyje gyvenančių lietuvių tikinčiųjų sielovada. Naujasis pasaulio lietuvių vyskupas pranciškonas Paulius Baltakis bus konsekruotas rugsėjo 14 dieną Portlando katedroje, Maino valstijoje. Jis vėliau reziduos pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Prieš konsekraciją, vyskupas Paulius Baltakis, drauge su dviem kitais užsienio lietuvių vyskupais Antanu Deksniu ir Vincentu Brizgiu, dalyvaus švento Kazimiero jubiliejinių metų užbaigimo iškilmėse Toronte, Kanadoje, ir ta proga įvyksiančiame lietuvių katalikų kongrese.

Paskirta premija

Žmonių meilės apaštalei Motinai Teresei iš Kalkutos yra paskirta garsioji amerikiečių Damien Dutton premija už raupsuotųjų globą. Damien Dutton amerikiečių draugija finansuoja tyrimus kovoje prieš raupsų ligą, teikia medicininę pagalbą raupsuotiesiem įvairiuose pasaulio kraštuose, kasmet skiria premiją asmenim, kurie ypatingu būdu pasižymi pagalba raupsuotiesiem. Premija Motinai Teresei bus įteikta artimiausiu laiku, jai besilankant Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Motinos Teresės vadovaujama seserų vienuolių misionierių kongregacija, tuo tarpu, įkūrė pirmuosius savo namus Kanadoje, Winnipego mieste. Jie bus skirti ligonių senelių globai.

Polinezijos sukaktis

Popiežius Jonas Paulius II specialiu laišku paminėjo krikščionybės įvedimo Polinezijoje 150 metų sukaktį. Prisiminęs pirmuosius pasišventusius katalikus misijonierius, kurie prieš 150 metų pradėjo Polinezijos evangelizaciją, Šventasis Tėvas su džiaugsmu konstatuoja, kad jų pasėta krikščionybės sėkla yra davusi gausių dvasinių ir medžiaginių vaisių. Bet evangelizacijos darbas tose tolimose žemėse anaiptol nėra užbaigtas. Popiežius tad ragina Polinezijos krikščionis ir toliau ryžtingai skelbti Kristaus mokslą, puoselėti dvasines vertybes prieš kurias kėsinasi naujasis materializmas, rūpintis žmonių gerove ir pažanga.

Iš Ateitininkų GYVENIMO

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

NUOTAIKINGA ATEITININKŲ NAMŲ GEGUŽINĖ

Išaušo gražus sekmadienio rytas, vėsokai malonus, gaivinantis. O dangus nuo krašto iki krašto beribiai mėlynas. Pirmieji saulės spinduliai prasiskverbę pro medžių šakas meta ilgą Ateitininkų namų šešėlį ant neseniai nupjautos, lyg kilimas švelnios, pievos. Nuostabiai ramu. Net ir vos jaučiamo vėjo paskatinti šimtamečių ąžuolų lapai savo lengvu virpesiu nedrįsta sudrumsti tylos. Kai kur girdisi svirplių giesmelė, paukštelio skardesnis balsas ir kiek tolėliau — pravažiuojančio automobilio krūmų prislopintas garsas. Ryto rasa lengvai garuodama kyla nuo žolės paviršiaus ir švelnus džiūstančios žolės kvapas sklinda aplink atgaivindamas senų, senų laikų prisiminimus. Užmerkus akis pasąmonėje atsikuria Lietuvos vaizdai su pievose džiūstančiomis šieno kupetomis. Dar ankstyvas rytas. Devinta valanda. Bet netrukus viena, kita mašina įvažiuoja į kiemą. Paskui seka sunkvežimis. Ona Abromaitienė su staltiese, gėlių puokšte ir žvakėmis rankose tuoj pradeda ieškoti geresnės vietos altoriui. Vyrai: P. Abromaitis, A. Laurinaitis ir M. Šilkaitis skuba pagelbėti. Parenkama vieta pavėsyje, tarp dviejų ąžuolų. Netrukus pilnai įsijuosia į darbą. Iš namo neša stalus, kėdes, suolus ir stato prieš altorių laikinai šventovei po atviru dangumi, po plačiašakiais ąžuolais. Atvyksta D. Kurauskienė su dėžėmis, puodais prikrautais dešrų, kotletų ir kugelio. Atsiranda ir kaimynai iš Lemonto D. ir A. Misiuliai, J. ir T. Alenskai. Iš tolėliau atvyksta E. Razmienė, dr. A. Juozevičienė ir kitos. Dėstomų lėkščių, šakučių, krintančių peilių garsai skverbiasi bangomis pro atvirus langus iš virtuvės. Atvyksta kun. V. Rimšelis. Patenkintas apžiūri altorių, kuris dabar jau apdengtas lietuviškomis staltiesėmis ir papuoštas spalvingų gėlių puokštėmis atrodo įspūdingai ir didingai. Jau nuo dešimtos valandos pradeda rinktis svečiai — pavieniai ir būreliais, su močiutėmis, seneliais ir vaikais. Ne vienas sulankstoma kėde nešinas.

Vienuoliktą valandą apie trys šimtai asmenų pripildė laikiną šventovę. Nuščiuvo visi kiti garsai. Susikaupiama šv. Mišių aukai. Mišių aukojančių raugintų kopūstų kvapas nedvejotinai nurodė, kurioje aikštės pusėje tiekiamas maistas. Greitai susidarė eilutė žmonių prie bilietų stalo, kur vikriai pinigus priiminėjo F. Mackevičienė ir A. Rimkienė. Gausų maistą dalino V. Žadeikienė, A. Kamantienė, I. Makštutienė, dr. A. Juozevičienė, G. Kriaučiūnienė, A. Misiulienė, E. Razmienė, o D. Kurauskienė, kaip prityręs dirigentas, koordinavo maisto tiekimą ir išdavimą, kad viskas sklandžiai vyktų. Gaila, kad vėliau atyvkusiems pritrūko dešrų ir kopūstų. Tiek daug publikos nebuvo pramatyta. Prie vieno dvišakio ąžuolo įsikūrė gėrimų baras. Troškulį malšino ir pageidavimus tenkino A. Laurinaitis ir M. Šilkaitis. Čia irgi, dienai įpusėjus pritrūko kai kurių rūšių gėrimo, bet vienokiu ar kitokiu būdu kiekvienas buvo patenkintas. Po kitais, kiek žemesniais medeliais, susikraustė dovanų laimėjimai, kuriems labai sėkmingai vadovavo I. Stončienė ir A. Ankienė. Visos dovanos (daugelis gan vertingų) buvo išdalintos. Po visą aikštę sklido gražios pramoginės muzikos garsai, keldami nuotaiką ir norą galimai ilgiau bendrauti, svečiuotis. Svečiai atvyko iš įvairiausių Chicagos apylinkių ir tolimesnių vietovių. Net ir tolimas St. Petersburgas ir kitos Floridos vietovės buvo atstovaujamos Kleivų, Andrijauskų, Daukantų ir Baliūnų. Vėlyvą popietę, atsigaivinę dvasiniai, pasistiprinę kūniškai, pabendravę su draugais, pasišnekučiavę su pažįstamais, pasigrožėję gamta ir pailsėję ąžuolų pavėsyje, pavieniai ir grupėmis svečiai pradėjo skirstytis į namus. Ir kai visi stalai bei kėdės vėl buvo suneštos į vidų, ir kai suplautos lėkštės vėl tvarkingai surikiuotos lentynose, saulė iš vakarų, glostydama medžių viršūnes pradėjo tiesti Ateitininkų namų šešėlį ant priešakinio įvažiavimo. Ir kai rengėjai, uždarinėję langus ir užtraukę užuolaidas rakino namų duris, dar viena grupė nenorėjo palikti tos mielos vietovės vis tyliau šnekučiuodamiesi, kad nesudrumstų ramumo, kuris, lyg rūkas, pradėjo gaubti aikštę.

M. Vasaris

Pašnekesys su kun. dr. V. Cukuru studentų ateitininkų stovykloje. Nuotr. **R. Pemkutės**

Fuksų dienos karalienė Rasa Veselkaitė ir karalius Darius Ivaška su fuksėmis palydovėmis — Vilija Smalinskaite, Nida Pemkute, Alma Naikauskaite, Dalia Polikaityte ir Sofija Žutaute.

Nuotr. **R. Pemkutės**

BRAZILIJOS ATEITININKŲ PADĖTIS

Noriu parašyti keletą žodžių apie ateitininkų padėtį čia Brazilijoje.

Paskutinis susirinkimas buvo negausus. Esame maža grupė ir jie dar neateina visi, tai sunku ką nors didesnio padaryti. Blogiausia, kad ne visi tai jaučia ir supranta.

Ateitininkai yra graži grupė, mano supratimu geriausia lietuviška grupė. Geriausia kad savo veikimu apima religinę, tautinę ir kultūrinę sritį.

Man atrodo, kad reiktų įsteigti jaunesniųjų grupę. Tai yra nelengva, mes neturim jaunesnių vaikų, kalbančių lietuviškai. Mano manymu, pradžiai reiktų įsteigti lietuvišką — šeštadieninę mokyklą. Mokykla mokintų ne tik lietuviškai, bet ir supažindintų su ateitininkų idealais tuos, kurie norėtų priklausyti.

Svarbu, kad tėvai vestų vaikus į lietuvišką veikimą ir jiems padėtų būti lietuviais namuose. Gaila, kad tie jaunuoliai, kurie galėtų priklausyti ateitininkams, nepriklauso; dar labiau gaila, kad tie, kurie priklauso, nevisuomet supranta reikalą veikime dalyvauti ir taip dalyvaujančių skaičius mažėja.

Man atrodo, kad ateitininkų organizacija nėra nei labai žinoma nei labai pažįstama mūs kolonijai. Yra žmonių, kurie iš viso nežino, kad ji egzistuoja. Reikėtų, kad mūsų organizacija būtų labiau pažįstama. Kad žmonės žinotų, kad ji yra ir ką veikia. Tam reikia panaudoti visus lietuviškus susibūrimus.

Jeigu tai padarytume, gal atsirastų naujų narių. Žinau, kad pasakyti lengva, o padaryti sunku. Bet jei visi norėtų, daug kas pasikeistų. Reikia pradėti. Reikia norėti.

Ona Paulė Tatarūnaitė

Los Angeles ateitininkų šeimos šventėjų žodį davusiai studentei Gintai Palubinskaitei spalvas įsega ir sveikina J. Motiejūnas.

„ATEITIES" AKADEMINIS SAVAITGALIS

Šiais metais akademinis „Ateities" savaitgalis Chicagoje bus spalio 16-28 dienomis. Savaitgalio tema: „Tradicijos lietuvių išeivių siekiuose — Stabdis ar parama".

Dr. Kęstutis Eringis studentų ateitininkų stovykloje skaito paskaitą. Nuotr. **R. Pemkutės**

KO TRŪKSTA ATEITININKŲ VEIKIMUI

Ateitininkų organizacija gimė seniai (jau greitai šveš 75 metų sukaktį). Ji stipriai veikia Šiaurės Amerikoje (JAV ir Kanadoje). Pietų Amerikoje tik Brazilijoje ateitininkai veikia, kaip organizacinis vienetas.

Prieš keliolika metų ateitininkai Brazilijoje buvo stipriausia — gausiausia lietuviško jaunimo grupė.

Šiandien mūsų nėra daug. Laikas bėga, vieni pradeda dirbti, kiti veda — išteka ir neranda laiko dalyvauti organizacijoje. Nors šios priežastys nėra labai pateisinančios, bet taip atsitinka. Tačiau jei dalis jaunimo iš veiklos pasitraukia, kiti turėtų užpildyti jų vietas. Tačiau taip neatsitinka. Sunku surasti jaunuolį, norintį dalyvauti organizacijoje. Gal būt dėlto, kad mes kalbame lietuviškai, kad tarp kitų temų svarstome ir religinius klausimus. Tačiau tas turėtų tik pritraukti. Juk labai retai galima rasti, kur galima kalbėti ir svarstyti lietuviškai. Tiek tėvams, kurių vaikai bent kiek susikalba lietuviškai, tiek jaunimui turėtų rūpėti šia proga pasinaudoti. Tai proga pasitobulinti savo kalboje, pažinti papročius, susidomėti lietuvišku ir katalikišku gyvenimu. Reikia tik norėti pasinaudoti.

Robertas Jonas Saldys

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $53.00. Foreign countries $53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$53.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$53.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$53.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$53.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477. Rez. 246-0067 arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233—8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 S. Pulaski Road Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st. Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4 o—8; antr. 12—o; penkt. 10—12, 1—o.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroid'o, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s." Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Darbo diena —

DARBO VERTUMAS

Šiame krašte švenčiame Darbo dieną, tartum būtume darbus užbaigę ar nuo jų atitrūkę. Iš tikrųjų darbų neužbaigiame, nė norime juos baigti, o tik pagalvoti apie savo darbo vertę, apie kūrybą darbe ir gyvenime. Darbas yra priemonė pragyventi ir išlaikyti savo šeimą. Bet darbas yra ir kūryba, gamtos pavertimas sau ir artimui naudingu gaminiu, kuris duoda duoną, teikia malonumą, sukelia grožį ir padeda gyventi žmogišku gyvenimu.

Prancūzų mąstytojas Paskalis primena, kad „skaudu žiūrėti, kai žmonės galvoja tik apie priemones, o ne apie tikslą. O kiekvienas turi pirmiau galvoti, kaip savo pareigą atlikti tobuliau, siekiant tikslo, kurį stato mums pašaukimas". Mūsų kiekvieno pareiga yra dirbti pagal savo paskirtį, pašaukimą, talentą, kuris yra įdiegtas žmogiškoje prigimtyje, bet kartais ir aplinkos skirtas . Darbo vertė kyla ne nuo to, kad darbas yra atliktas, bet kad jis gerai atliktas visuomenės gerovei ir sau pačiam. Darbas yra kūryba, todėl jis turi būti pašvęstas žmogaus asmens kilnumu.

Darbas nėra tik savęs patenkinimas, bet ir visuomenės pagerinimas darbu ir darbo rezultatais. Tai turi žinoti žmogus, kuris dirba, ir žmogus, kuris darbą teikia arba tam darbui skiria. Jis turi būti naudingas darbdaviui ir darbininkui, kad jis būtų geras ir visuomenei — artimui, kuris laukia gaminių sau ir savo šeimai.

Darbas yra vertas tiek, kiek jame įdedama žmogiškų pastangų. Jis yra geresnis, kai jame dalyvauja žmogiškasis asmuo, dvasinis pradas, kuris kiekvienam žmogaus kūriniui suteikia vertę. Darbininkas yra menininkas, kūrėjas, bet ne egoistiškas bailys, kuris težiūri tik savo asmeninių interesų, garbės, pagyrimų. Darbas turi būti naudingas ir artimui, kuris laukia pagalbos ir atidavimo, kas jam priklauso. O priklauso meilė ir teisingumas, be kurių negali būti žmoniškų santykių su artimu.

*

Darbo diena, švenčiama šiame krašte, nėra tik poilsio diena. Poilsiui skirtos ir kitos dienos. Bet tai diena, primenanti, kad darbininkas, kuris kuria, yra vertas pagarbos, vertas teisingo atlyginimo, kad iš jo galėtų jis ir jo šeima pragyventi. Darbininkas šiuo atveju pagerbiamas, kaip kūrėjas, kaip gamtos nugalėtojas, bet taip pat kaip turįs teisę į atlyginimą ir pragyvenimą. Socialinis teisingumas, kurį pabrėžia katalikų Bažnyčia, yra ne tik iš meilės pareigos atidavimas kitam, kas jam priklauso, bet ir iš teisingumo, kuris turi vadovauti darbininkui ir darbdaviui, piliečiui ir valdžiai, pavieniam žmogui ir visuomenei. Teisingumas yra reikalavimas ne paguodos, bet teisingo vertinimo dėl žmogaus asmens, nes kiekviename darbe yra asmuo su savo protu ir valia, su savo kūrybinėmis galiomis ir žmogiškais norais.

Darbo diena pirmiausia ir yra asmens vertinimas, o ne tik darbdavio santykių su darbininku išlyginimas. Darbdavys turi jausti, kad jis yra tik vadovas tų darbų, kurie naudingi tautai, valstybei, žmonėms. Tie darbai turi būti naudingi darbdaviui, kaip vadovui, ir darbininkui, kaip kūrėjui ir darbų atlikėjui. Darbo vaisiai — gaminiai, nepaisant kokie jie bebūtų, yra darbininko ir darbdavio pragyvenimo šaltinis, jų ateitis, jų šeimų išsilaikymas ir jų vaikų paruošimas gyvenimui. Ir jie turi savo laiku gyventi geriau, negu gyveno jų tėvai. Tai iš darbdavio ir darbininko teisingumo.

Darbdavio ir darbininko santykių sunormavimas yra išvengimas masės įtakos, kuriai dažnai pasiduoda tiek darbdavys, tiek darbininkas. Abu jie turi žiūrėti, kad savo asmeniniais interesais nepažeistų visuomenės tvarkos, kad jų neužvaldytų masės įtaka, anot Alfred Delpo, kuri uždeda „uniformą pagal nustatytą pavidalą, masės šūkius, kuriuose prarandama nuosavas veidas, savas žodis ir savas vardas". Tai sudaro pavojų darbininkui, kai jam pradeda diktuoti nepašaukti vadai, kaip komunistiniuose kraštuose. Tai susidaro pavojų ir darbdaviui, kai jam diktuoja tik aplinka, rinka, gamybos produktų pardavimas ir pelnas.

*

Darbas yra pareiga ir darbo parūpinimas yra valstybės uždavinys. Kartais valstybė negali aprūpinti darbu visų žmonių dėl siaučiančios visuotinės krizės, kaip pasitaikė prieš pusšimtį metų, kaip buvo daugelyje kraštų prieš kelerius metus. Tai ekonominio atoslūgio metas, kuriame tiek darbdavys, tiek darbininkas turi jausti atsakingumą ne tik už save, bet ir už savo aplinką, už visuomenę, kurioje gyvena ir kuriai turi padėti. Pajamų sumažinimas, jeigu net reikia ir nutraukti šiek tiek nuo patogumų, yra taip pat valstybės, darbdavio ir darbininko pareiga. Darbas yra šventas, bet jis turi tokiu būti padaromas žmogaus kūrėjo — darbdavio ir darbininko visuomenės gerovei.

Darbininkas turi jausti atsakingumą taip pat ir už kitus, kurie darbų negali turėti tik dėl to, kad dalis darbininkų nenori atsižadėti savo turimų patogumų, lengvatų, kartais prabangos ar nebūtinų reikmenų. Tas atsakomybės pajautimas įpareigoja kiekvieną pilietį ištikimai rūpintis ne tik savimi, bet ir savo artimu, ne tik savo šeima, bet ir valstybe, kuri yra skirta tvarkai palaikyti, apsaugoti žmones nuo baimės ir blogio.

Net paprasčiausias darbininkas turi žinoti, kad blogis žemėje yra taip įsivyravęs, jog prieš jį tik organizuotai tegalima kovoti, jo pasėkas naikinti. Tai daro valstybė, mažesnėje aplinkoje — organizuota visuomenė ir net miestų ar teritorijų valdžios. Darbininkas ir darbdavys turi būti sąmoningi valstybės piliečiai, sąmoningi visuomenės nariai, norį ir sugebą rūpintis savo artimu ir net tuo, kuris toli skursta dėl nesugebėjimo, dėl žemės turtų trūkumo ar nemokėjimo jų panaudoti.

Darbo diena turi būti susimąstymo diena ne vien apie darbo našumą, pareigą dirbti ir darbo parūpinimą, bet taip pat ir apie jo šventumą ir jo tikslą. Darbas yra kūryba žemėje, kad gamta tarnautų ne pavieniam žmogui, ne vienai kuriai valstybei ar vienai tautai, bet visai žmonijai, nes visi sujungti tuo pačiu žmogiškumu.

Pr. Gr.

Paprasti žmonės tegalvoja kaip laiką praleisti; kas turi talento — tas jį sunaudoja.

A. Schopenhauer

Laiko gaišinimas yra pats lengvapėdiškiausias ir brangiausias iš visų eikvojimų.

Theophrastus

NESIBAIGIANTIS IRAKO-IRANO KARAS

Kodėl Vakarų valstybės apsisprendė remti Iraką?

BS. AS.

Jau šimtai tūkstančių yra žuvę fanatikų vedamame prieš ketvertą metų prasidėjusiame dviejų kaimynų Irako-Irano kare.

Irano diktatorius, religinis fanatikas, Ajatollah Ruhollah Khomeini, nežiūrėdamas į milžiniškus nuostolius žmonėmis bei materialinėmis gėrybėmis nesutinka derėtis dėl karo užbaigimo su Irako kietasprandžiu arabų socialistų prezidentu Saddam Husseinu. Mat, pastarasis pradėjo šį karą, tikėdamasis liaudies sukilimo prieš Irano religinius aklus pasekėjus. Bet po pirmųjų karo mėnesių laimėjimų karo viešpats Marsas atsuko nugarą gerai pateptai Irako karo mašinai.

Irano karinė vadovybė, nekreipdama jokio dėmesio į žmonių aukas, į kautynių laukus pradėjo siųsti 13-kamečius ir dar jaunesnius vaikus. Pastarieji beprasmiškai būdavo žudomi prie sutelktos ugnies centrų ir krisdavo lyg musės pauosčiusios nuodingų dujų... Šį pavasarį Irakas tikrai pavartojo ir nuodingas dujas, besigindamas nuo vis arčiau prie Bagdado artėjančių iraniečių masinių puolimų. Iš nuodingų dujų pavartojimo karo laukuose kilo šioks toks tarptautinis triukšmas, dėl to, kad buvusi pažeista Genevos 1925 m. konvencija, pagal kurią kariaujančios šalys neturi teisės naudoti nei cheminių, nei biologinių medžiagų prieš savo priešą.

Apie šį besiplečiantį karą net į Persijos įlankos vandenis ir grūmojantį sutrukdyti alyvos teikimą Japonijos ir Vakarų Europos pramonei birželio 4 d. savaitraštis „Business Week" patalpino gana išsamų ir bešališką straipsnį.

Irako rėmėjai

Dar vis nesibaigiantis karas, grasinantis pažeisti žibalo teikimą aukštai išvystytiems pramonės kraštams, sujungė net kelis neįtikėtinus partnerius: Ameriką, Sov. Sągą, Egiptą, mažutį Jordaną ir prie Persijos įlankos esančias mažas arabų karalijas.

Pirmoje eilėje Kremlius, tikėdamasis išplėsti savo vis silpnėjančią įtaką arabų pasaulyje, pagreitino ginklų teikimą Irakui. Prisimintina, kad, tik prasidėjus šiam karui, islamo fanatikai, vykdydami savo dvasinio vadovo Khomeini įsakymus, iššudė Irano komunistus arba ten vadinamus Tudeh partijos vadus. Suprantama, kad toks iraniečių elgesys neišlygino Maskvos ir Teherano diplomatinių santykių.

Šiuo metu Kremlius bijo, kad, Iranui laimėjus prieš Iraką, karinio islamizmo banga galinti paliesti šiitų musulmonų gyventojus Sovietų centrinėse Azijos respublikose. Religinis fanatizmas, kada žmogus pasiryžęs mirti už savo tikėjimą, galįs sukelti daug problemų bolševikų valdoms Azijoje.

Amerika keičia nuomonę

Pastaruoju metu JAV vyriausybė pradėjo santykių išlyginimo akciją su Bagdadu. Tuo siekiama sustiprinti Irako pasipriešinimą Iranui. Tikima, kad Irano išsiplėtimas arabų pasaulyje galįs grėsti arabų žibalo šaltiniams. Khomeini laimėjimas gali išvesti iš pusiausvyros Saudi Arabiją ir kitus nuosaikius arabų kraštus.

Jau 1983 m. gruody JAV nepaprastas pasiuntinys Art. Rytams Donald Rumsfeld aplankė Bagdadą. Šio vizito metu jis „praplėtė JAV interesų skyrių" Belgijos ambasadoje. Nuo 1967 m., kai Irakas pralošė karą prieš Izraelį, kurį rėmė JAV, Irakas nutraukė diplomatinius santykius su Amerika.

Nors Irako diktatorius Hussein neparodė jokio ženklo, kas reikštų, kad Irakas pageidauja išlyginti diplomatinius santykius su JAV, vis tiek D. Rumsfeld surado reikalingą priežastį apsilankyti Bagdade.

Šio vizito išdava: Irakas pradėjo pirkti gana daug JAV kviečių ir ryžių. Amerika taip pat skatina Izraelį ir P. Korėją neparduoti tokių ginklų Iranui. Iš kitos pusės, Prancūzija paspartino savų ginklų permetimą į Iraką.

Arabų pagalba Irakui

Arabų pasaulio politika yra painį, lyg Gordiaus mazgas. Kartais sunku susigaudyti, kuris yra priešas ir kuris draugas. Šioje vis gilėjančioje karo baloje Irakui yra reikalinga visų arabų pagalba. Bet neužmirština, kad Iraką valdo Baath socialistų partija, priekęs arabų karalijų priešas.

Tuo būdu, kad ajatolą Khomeini prilaikytų ant pavadžio ir neleistų jam per daug išsiplėsti, Saudi Arabija ir kitos žymiai mažesnės Persų įlankos valstybėlės jau sukišo į Irako karo dievo Marso nasrus apie 35 bilijonus dolerių grynais pinigais ir alyva Bagdadui ir jo rėmėjams.

Taip pat ir karių srovė pradėjo tekėti į Irako karo laukus. Taip pvz. Egiptas į Iraką jau atsiuntė apie 10,000 „savanorių", kai tuo tarpu Jordano karalija Irakui suorganizavo 3,000 karių brigadą. Atrodytų, kad pradėtas organizuoti Bagdado - Kairo - Amano trikampis galįs atsverti Sirijos-Libijos ašį. Kaip žinoma pastarosios visomis jėgomis remia Iraną. Besikeičianti arabų „meilė - neapykanta" sudaro nemažą galvosūkį sovietų imperialistams. Tai gali paliesti ir Izraelio ateitį. Irako prezidentas Hussein pareiškęs, kad „Izraelis šiandien yra tapęs tikrove Art. Rytuose". Atseit, nors Egiptas ir pasirašė Camp David protokolus, Hussein pageidautų, kad Egiptas sugrįžtų į Arabų lygos eiles.

Kariaujančių jėgos ir nuostoliai

Šiuo metu Iranas prie pietinių Irako sienų yra sutelkęs apie 500,000 menkai apmokytų vaikų-karių. Jeigu šiems daliniams pavyktų pralaužti gerai sutvirtintas Irako gynybos linijas, tada ir politinė būklė toje vietoje žymiai pasikeistų. Iranas fronte turi sutelkęs apie 700 persenusių tankų, kai tuo tarpu Irakas turi moderniškesnių karo mašinų apie 2,000. Taip pat ir Irako karo aviacija žymiai moderniškesnė. Tačiau prieš Irako karinę techniką Iranas atsveria savo žmonių ištekliais: Irane priskaitoma apie 41 milijonas dūšių, kai tuo tarpu Irake tokių tėra tik 15,000,000.

Šių metų pradžioje Iranui pavyko prakirsti keletą skylių Irako gynybos eilėse, bet Irano menki kariai ir dar menkesnė karo vadovybė nesugebėjo išnaudoti pradinių laimėjimų. Žinoma, už šiuos ir už kitus laimėjimus Iranas skaudžiai nukentėjo: ligi dabar Iranas jau neteko apie 200,000 užmuštų. Tuo tarpu Irakas galėjo netekti tik 100,000 žmonių.

Kariniai stebėtojai netiki, kad Iranas galėtų prasilaužti per trijų linijų gynybos pozici-

(Nukelta į 4 psl.)

Rimties valandėlei

PAVELDĖJIMAS IR TIKĖJIMAS

Senojo Testamento Pradžios knygoje yra viena vieta, kuri domina mokslininkus ir tyrinėtojus.

Štai kas ten skaitoma: „Pradėjus žmonėms daugėti ant žemės ir pagimdžius dukterų, Dievo sūnūs matydami žmonių dukteris, kad buvo gražios, ėmė jas sau žmonomis pagal savo nuožiūrą... Anuo gi metu buvo ant žemės milžinų, o ir vėliau, nes susidėjus Dievo sūnums su žmonių dukterimis, ir joms pagimdžius vaikų, tie buvo galiūnai, vyrai garsūs nuo amžių" (Prad. 6,1-4).

Dievo įkvėptas autorius paduoda šį faktą, norėdamas parodyti moralinį žmonių smukimą Nojaus laikais. Visas žmonių dėmesys susikoncentravo į fizinį grožį ir žmogaus kūno tobulumą, nebojant moralinių savybių. To pasėkoje „visos žmonių širdys buvo palinkusios visuomet tik į piktą" (ten pat. 6,5). Dievo sūnumis Šv. Rašto autorius vadina teisius ir dievobaimingus žmones, Seto palikuonis, o žmonių dukterimis — Kaino giminės mergaites, įsimylėjusias tik į žemiškus dalykus. Aišku, kad per tokias mišrias santuokas pradėjo plisti blogi papročiai ir nutolimas nuo Dievo.

Dabar pasvarstykime paveldimumo problemą. Iš biologinių mokslų šakos, kuri vadinasi genetika, išaugo kita šaka eugenetika arba paveldimumas. Pamažu paveldimumo mokslas virto atskira mokslo šaka. Tačiau reikia pabrėžti, kad paveldimumo mokslas yra tik kai kurių mokslininkų svajonė, kai jie tikisi paimti į savo rankas genetikos procesą ir jį nukreipti norima linkme. Kokia yra ta linkmė?

Genetikos linkmė priklauso nuo aplinkos ideologijos, kurioje daromi eksperimentai. Kitaip tariant, tam tikra ideologija siekia paveldimumo galimybėmis sukurti norimą žmogų. Hitleris ir jo ideologijos vokiečiai mokslininkai norėjo sukurti vokišką rasę. Amerikiečiai deda pastangas sukurti tokius genus, kurie išaugintų žmogų, daug genealesnį už Einsteiną. Rusai komunistai žada suteikti žmogui, jei jau ne nemarumą, tai bent ilgą amžių.

Visa tai yra tik svajonės. Kontroliuoti genetikos procesą, nereiškia, kad galima pagal norą pakeisti ląstelės branduolio cheminę sudėtį. Reikia kažko daugiau, būtent kontroliuoti gyvo organizmo sudėties planą, kuris yra kaip tik ląstelės branduolyje. Čia mokslas prieina jau prie nemedžiaginio pasaulio ir dėlto nepaimamo fiziniais instrumentais ir mechaniškais aparatais.

Kartais paveldimumo problema panaudojama visai ne moksliškiems tikslams. Vokiečių naciai bandė sukurti „gryną arijų rasę", panaudodami gimimų kontrolę prieš tėvų valią, priverstinai sterilizuodami ne tos rasės individus. Bažnyčia ir mokslo pasaulis griežtai pasmerkė tokius prievartinius metodus.

Sukūrimas vadinamų genų yra ne kas kita, kaip maskuotas rasizmas, nes tikrovėje tai yra pastangos sukurti antžmogių tautą, kuri turės užvaldyti pasaulį ir pavergti „mažai išsivysčiusias tautas".

Ilgaamžis žmogus mažai skiriasi nuo vokiškojo „Uebermenscho" ar amerikoniškojo „superman". Šiandien dažnai girdėti: niekur nėra tokių žmonių, kaip Sovietų Sąjungoje. Prieš porą metų (1973) Kijeve išleistame „Matematikų biografiniame žodyne" (jo autoriai yra Borodin ir Buhaj) yra sudėta visų amžių ir visų tautų žymieji matematikai. Tokių rasta 1064. Iš jų yra 117 rusų ir 203 sovietų matematikai. Savaime suprantama, kad ten nerasime nei ukrainiečių, nei pabaltiečių, nei žydų ar kitų tautų matematikų. Tokioje sudėtyje rusas pasirodo, kaip genijus, kurio niekas negali pralenkti.

Ką paveldimumo klausimu gali pasakyti Bažnyčia? Nieko kito, kaip tik tai, kas yra Šventajame Rašte, kuris kartoja ir pasisako paveldimumo klausimu: „žemėje atsirado didelis žmonių piktumas... visos jų širdies mintys nukreiptos vien į blogą, nes žmogus sukaupė savo dėmesį vien tik į kūną".

Bažnyčios pažiūrą į paveldimumo klausimą galima išreikšti.

Eugenetika ar paveldimumo problema nėra priešinga nei Dievo planui, nei tikėjimo tiesoms, jei ji padeda žmogui pasiekti aukštesnį gyvenimo laipsnį, o ypač tobulesnę moralę.

J.V.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos

VLADAS RAMOJUS

16

Ši bažnyčia ir parapija, ilgus metus naudama lietuviams, atliko dėmesio vertą ginį ir tautinį vaidmenį. Kai klebonas kun. A. Linkus vargonininko pareigoms pasikvietė tik iš V. Vokietijos atvykusį muziką Stepą Sodką, neatsitiktinai ši šventovė liko kuone antrasis „Dainavos" ansamblio namais. Su klebonu rast bendrą kalbą rado ir vienas žymiųjų bažnyčio meno specialistų — dailininkas Adolfas Valeška, Šv. Kryžiaus bažnyčios vidų meniškai atnaujęs. Tad apie 1950 m. Šv. Kryžiaus bažnyčioje prasidėjo religinių koncertų atgimimas, o parapijos salėse buvo rengiamos religinio ir pasaulietinio meno parodos. Vieną iš tų švenčių rašyt. Albinas Valentinas „Draugo" 1956.III.16 nr. taip aprašė:

„Mūsų pasididžiavimas — gražioji Šv. Kryžiaus bažnyčia tą sekmadienio popietę sužibo visomis savo nuostabiomis šviesomis. Kai pasigirdo pirmieji tylūs vargonų aidai, bažnyčia buvo pilnutėlė klausytojų. O tie vargonų garsai giliai smigo į jų širdis ir sielas: čia tyliai verkdami ir dejuodami, kaip anas tamsybių pasaulis laukdamas Išganytojo, čia didžiu džiaugsmu galingai sveikindami Užgimimą, vėl tyliai aimanuodami ir sielvartaudami laike Nukryžiavimo, staiga sudrebindami žemę ir visą pasaulį Jo mirties valandoje ir vėl didžiu trenksmu ir džiaugsmu skelbdami Prisikėlimą. Tai buvo graži religinio susikaupimo valanda šios ašarų ir visokių ‚marnasčių' pakalnės įnamiui.

„Po šio koncerto tuojau įvyko iškilmingas religinio meno parodos atidarymas — irgi Šv. Kryžiaus parapijos salėje. Meno mėgėjų ir bičiulių irgi prisirinko kiek tik telpa. Ši paroda vyksta Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo 30 metų sukakties ženkle. Todėl atidarymo proga kun. dr. Antanas Juška bendrai įvertino šios sukakties istoriją ir reikšmę. Parodą oficialiai atidarė prelatas Ignas Albavičius, sveikinimo kalbas dar pasakė Stasys Barzdukas, JAV LB pirmininkas, dr. Jonas Bajerčius, LB Chicagos apyg. pirmininkas, dailininkas Adolfas Valeška, religinio meno parodos rengimo komiteto pirmininkas, ir kt. Parodoje išstatyti 155 kūriniai. Čia atstovaujamos trys mokyklos: nepriklausomos Lietuvos, tremties Vokietijoje ir grynai ‚amerikietiškoji'..."

Tai tik vieno religinio — kultūrinio įvykio aprašymo ištrauka. O kiek tokių įvykių buvo 1950-70 metų laikotarpy Šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioj ir parapijos salėje. Ateities istorikui, surankiojus tų įvykių aprašymus, bus įdomios medžiagos.

Vienas Šv. Kryžiaus parapijos veiklos etapas baigėsi 1962 m. rugpjūčio 13 d., kai mirė parapijos klebonas kun. Anicetas Linkus. Ta proga „Darbininke" paskelbtam straipsnyje „Užgeso Šv. Kryžiaus bažnyčios žibintas", rašiau:

„Didžiulė Šv. Kryžiaus Bažnyčia, nors dabar pasilikusi labai nulietuvėjusioje aplinkoje, laikoma Chicagos lietuvių bazilika. Į tą neoficialią garbę ją iškėlė velionis kunigas A. Linkus. Ji meniškai dailininko A. Valeškos išdekoruota. Šv. Kazimiero garbei šviečia naujas, didingas altorius. Sekmadieniais per sumą gieda Dainavos ansamblis. Didžiųjų švenčių metu visuomet skamba geriausių Chicagos lietuvių solistų giesmės. Dainų švenčių, tautinių šokių festivalių ir kitų didžiųjų suvažiavimų metu čia masiškai susirenkama melstis.

„Buvo laikai, kada pas kleb. kun. A. Linkų gyvendavo net iki 10 kunigų — naujų ateivių. Ir iki šios dienos ten yra, berods, 5. Nors parapija nėra turtinga, bet visi turėjo ir turi pastogę ir išlaikymą. Tik klebono apaštališka ir kartu lietuviška širdis užtikrino prieglaudą visiems, kuriems ji buvo reikalinga. Amerikoje pasauliečiams ne mada varstyti klebonijų duris. O kiek kartų įvairiems posėdžiams lietuvišku reikalu tekdavo rinktis į Šv. Kryžiaus kleboniją pas kun. A. Linkų. Visi ir visada iki soties būdavom pavaišinti. Mes visi ten jausdavom tikras prarastos Lietuvos klebonijų tradicijas ir jų lietuvišką šilimą... Su kun. A. Linkaus mirtim išeivijos lietuviai neteko galingo ir plačiai kerojusio lietuvybės ąžuolo..."

Laimingu sutapimu tuometinis Chicagos kardinolas Mayeris Šv. Kryžiaus parapijos klebonu 1962.IX.1 paskyrė Amerikoje gimusį lietuvį kun.Edvardą Abromaitį, gerai kalbantį savo tėvų kalba. Naujojo klebono kunigystės 25 metų proga „Darbininke" rašiau:

„Kun. klebonas Edvardas Abromaitis ir toliau pasiryžo sekti savo pirmtako pėdomis. Paliko klebonijoje visus kunigus, tikru nuoširdumu tęsia Dainavos ansamblio globą.Kalėdų, Velykų ir kitų didžiųjų švenčių metu rengia centrines pamaldas su iškiliausiais solistais ir pamokslininkais, su Dainavos ansamblio giesmėmis. Vėl Šv. Kryžiaus parapija pasidarė centrinė, kaip ir prie buvusio klebono. O pasilikusios didelės skolos ėmė ryškiai mažėti, nes daugelis, kad ir toli už parapijos ribų gyvenančių lietuvių, ėmė kaip išgalėdami parapiją remti...

(Bus daugiau)

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

LIETUVA PAPRAŠĖ TAI ATLIKTI

Knygų autorius, redaktorius ir laikraštininkas Bronius Kviklys prieš kelerius metus Lietuvos priešbolševikinio pogrindžio darbuotojų ir Lietuvos dvasininkų buvo paprašytas paruošti knygas apie naikinamas Lietuvos bažnyčias ir suorganizuoti jų išleidimą Amerikoje. Kruopštusis spaudos darbuotojas to sunkaus uždavinio ėmėsi visa širdimi, o jo paruoštas knygas išleisti pasiryžo Algimanto Kezio, SJ, suorganizuota Amerikos Lietuvių bibliotekos leidykla Chicagoje. 1980-83 metų laikotarpiu išleisti šie tomai: I — Telšių, II — Vilkaviškio, III — Kauno vyskupijos bažnyčios. IV tomas — Panevėžio vyskupija — jau baigiamas spausdinti ir numatomas išleisti šiais metais. Belieka išleisti V ir VI tomus. Tam tikras išleistų tomų skaičius pasiekė okupuotą Lietuvą, Suvalkų trikampį, Lenkijos mokslo įstaigas ir daugelį Vakarų bibliotekų bei mokslo židinių. Iš visur gauta daug teigiamų ir skatinančių laiškų. Ypač šį didžiulį darbą, kurio negalima atlikti Lietuvoje, vertina gyvoji tauta namuose.

Pasak Br. Kviklio, V-sis serijinio veikalo tomas skiriamas Vilniaus arkivyskupijos bažnyčioms. Tai seniausia, labai sudėtinga ir be galo įvairi Lietuvos vyskupija, iki šiol neturėjusi savo lietuviškos istorijos. Nebuvo lengva autoriui išeivijoje tokį veikalą paruošti, nes susidarė daug sunkumų telkiant reikiamą medžiagą, iliustracijas. Tačiau po ilgų, varginančių ir finansiškai nepigių pastangų (paketų siuntimas) buvo gauta reikiama medžiaga iš Lietuvos, Lenkijos (Krokuvos, Lomžos), Romos ir vietinių archyvų. Prisidėjo daugiau negu tuzinas talkininkų Chicagoje ir kituose miestuose. Autoriui pavyko okup. Lietuvoje surasti žmones, kurie pagamino reikiamų bažnyčių Vilnijoje ir Sovietų ok. Gudijoje nuotraukas. Taip naujausiame V-jam tome aprašyta 170 bažnyčių, didesnių koplyčių ir keliasdešimt kitų religinių objektų.

Autoriaus Broniaus Kviklio teigimu, šį tomą rašant išnaudoti visi prieinami šaltinai — apie 400 veikalų, knygų bei studijinio pobūdžio rašinių periodikoje. Savo pastabomis ir nuotraukomis talkino apie 70 bendradarbių.

Ir tai dar ne viskas. Kur paties autoriaus milžiniškas, nuosavas archyvas, kurio gali pavydėti ne viena bendrinė lietuvių institucija išeivijoje. Tą archyvą daugelį metų telkdamas, Br. Kviklys atidavė nemažą savo asmeniškų pajamų dalį. Savasis archyvas, vos telpantis Kviklių „bungalow" stiliaus name ir rūsyje, buvo ir yra nepamainoma paspirtis rašant istorinius veikalus. Šalia to, kiek man, o gal ir kitiems, žinoma, Bronius Kviklys iš savo pensijos apsimoka ir redakcines išlaidas — apie 1,500 dol. per metus. Tai daugiausia gal už siuntinius, be kurių iš Lietuvos ar Lenkijos negausi nuotraukų, reikalingų dokumentų kopijų.

Kiek žinau, I — IV „Lietuvos Bažnyčių" tomai buvo leidžiami daugiausia atitinkamų vyskupijų kunigų ir kitų geradarių aukomis. Nei mūsų veiksniai nei Religinė šalpa šių knygų leidimo neparėmė. Todėl leidžiant Vilniaus tomą iškyla finansinės problemos, nes išeivijoje kaip ir nėra iš Vilniaus vyskupijos pasitraukusių kunigų. Todėl visa šio tomo išleidimo viltis lieka geraširdžiai Vilniaus krašto lietuviai ir visi kiti Vilniaus bei lietuviškos knygos gerbėjai bei mylėtojai. Tik nuo jų priklausys, kada jau paruoštas „Lietuvos Bažnyčių" Vilniaus vyskupijos tomas galės būti išleistas. Tos išeivijos lietuvių dovanos labai laukia dabarties Lietuva. Todėl jos užbaigimas yra mūsų visų rankose. Autorius savo jau atliko, toliau ruošdamas VI-jį tomą ir aukodamas ne tik laiką, darbą, bet ir dalį savo asmeniškos pensijos. Ta prasme Bronius Kviklys — tikras unikumas išeivijoje.

DAR APIE DARIŲ IR GIRĖNĄ

„Dirvos" ir „Draugo" bendradarbis Detroite Antanas Grinius labai tiksliai aprašo, koks kunigas vienose ar kitose laidotuvėse sukalbėjo rožinį, tiksliai išskaičiuoja organizacijų vėliavas, dalyvavusias kuriame parade ar minėjime. Todėl tikiu, kad jo korespondencijos enciklopediškai tikslios. „Draugo" š. m. VIII.2 nr. jis aprašė Detroite įvykusį Dariaus ir Girėno sukakties minėjimą. Dviejose vietose jis lakūnus pristato kaip „kapitoną Steponą Darių ir leitenantą Stasį Girėną". Žiūrint A. Griniaus aprašymų tikslumą, tenka sutikti su faktu, kad minėjime Detroite lakūnai buvo tokiais laipsniais pristatyti.

Šį pavasarį gal vienas iš pirmųjų Washingtone nusipirkau ką tik pasirodžisią, E. Jasiuno redaguotą knygą-albumą „Darius-Girėnas 1933-1983". Tai vienas brandžiausių istorinių veikalų-albumų, paruoštų išeivijoje. Tačiau, kaip ir Broniaus Kviklio „Lietuvos Bažnyčių" tomai, be bendrinių išeivijos lietuviškų veiksnių stambesnės paramos. Tas veikalas — albumas apie Darių ir Girėną lakūnų gerbėjams tokios pat vertės, kaip Šventas Raštas krikščionims, nes sutelkta autentiškiausia rašytinė ir vaizdinė medžiaga.

Perskaitęs korespondento A. Griniaus aprašymą, kuriame lakūnas Stasys Girėnas pristatomas kaip leitenantas, susidomėjau Girėno biografija, paskelbta E. Jasiuno veikale-albume. Ten, aprašant St. Girėno biografiją, 39 psl. pastebima: „Būdamas kariuomenėje jis sustiprėjo fiziškai, tapo raumeningas ir patvarus. Po karo 1919.IV.1 buvo garbingai atleistas eilinio laipsniu... 1931.1.17 jis gavo transporto piloto IA klasės licenziją Nr. 18595, duodančią teisę vežioti keleivius ir prekes iki 3500 svarų lėktuvais. Jis turėjo ir lėktuvų mechaniko licenziją..."

Tad, mielas plunksnos bičiuli A. Griniau ir kiti, kodėl Atlanto nugalėtojui Stasiui Girėnui pridedat leitenanto laipsnį? O gal tokį laipsnį po tragiškos mirties, nugalėjus Atlantą, jam suteikė Lietuvos karo aviacija?

Dar kartą siūlyčiau, besidomintiems Darium ir Girėnu, įsigyti Edmundo Jasiuno knygą-albumą. Išeivijos lietuvių spaudoje apie tą veikalą dar nepastebėjau išsamesnių recenzijų, tik atsisukęs „Amerikos Balso" lietuvišką laidą išgirdau, kaip plačiai ir teigiamai ši knyga buvo pristatyta klausytojams Lietuvoje.

IRAKO — IRANO

(Atkelta iš 3 psl.)

jas. Jeigu Irano ofenzyva dar greit neprasidės, tada vasaros karščiai ją visiškai iškepins ir ji išgaruos į orą. Stebėtojų nuomone nei viena, nei kita šalis nelinkusios šį karą greit užbaigti.

Žinovų nuomonės

Šio karo metu Irakas nėra sustabdęs turistinių kelionių į savo kraštą. Bagdado lankytojai teigia, kad sostinėje beveik negalima pastebėti karo nuovargio žymių, nors frontas nuo sostinės tėra vos 85 mylios pietuose. Maisto krautuvėse nieko netrūksta: avienos ir kitų mėsos produktų yra pakankamai. Tačiau prie kiaušinių parduotuvių pastebėtos ilgesnės eilutės. Lygiai ir socialinis gyvenimas nėra apsnūdęs.

Husseino Baath socialistų partija negailestingai kovoja su savo politiniais priešais. Tačiau aukštas pragyvenimo lygis padeda socialistams neblogiausiai tvarkytis, kai krašte yra apie 55% šiitų musulmonų.

Ajatolos Khomeini pastangos suskaldyti Irako muzulmonus ligi dabar nedavė jokių vaisių. Mat, šiuo metu Irako šiitai į karą tarp Irako ir Irano žiūri, kaip į priešistorines varžybas tarp persų ir arabų.

Tačiau vienos ar kitos kariaujančios pusės klaidos gali įvelti į šį konfliktą ir didžiąsias jėgas. Tuomet galėtų užsiliepsnoti ne tik Irano-Irako pasienis, bet jis galėtų aprėpti daug platesnes šios planetos teritorijas.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

DRAUDŽIAMOSIOS SPAUDOS PARODA

Lietuvių draudžiamosios spaudos paroda praėjusiais metais buvo suruošta Lietuvių dienų metu Chicagoje. Po to eksponatai buvo nugabenti į Vokietiją ir rodyti Augsburge Europos lietuvių savaitės metu. Iš čia jie vėl grįžo į JAV-bes ir, kun. G. Kijausko rūpesčiu, buvo rodomi Clevelande. Iš čia pasiekė Torontą. Iš viso šias parodas aplankė keli tūkstančiai asmenų. Paroda, kuri buvo skirta „Aušros" šimtmečio paminėjimui, jau atgabenta į Los Angeles.

Parodos tikslas — originaliais eksponatais parodyti sunkų, bet labai gyvybingą mūsų spaudos kelią nuo „Aušros" ligi šių dienų. Rodomi seni periodiniai leidiniai, maldaknygės, aušrininkų, varpininkų ir kitų autorių senieji raštai. Daug vietos skirta iliustracinei medžiagai, gražiai pavaizduoti knygnešiai, redaktoriai. Specialus skyrius draudžiamajai spaudai, leistai vokiškų nacių ir paskutinės bolševikų okupacijos metu. Iš viso apie 700 eksponatų.

Paroda atidaroma rugsėjo 29 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Ją ruošia Akademinis skautų sąjūdis ir Lietuvių Bendruomenės apygarda. Kartu vyks ir Br. Kviklio parašytų „Lietuvos bažnyčių" knygų (Telšių, Vilkaviškio, Kauno vyskupijų) sutiktuvės. Šia proga Br. Kviklys skaitys paskaitą apie II pasaulinio karo metu sugriautas, sunaikintas bei uždarytas bažnyčas ir lietuvių bažnyčias, bei mūsų senosios kultūros paminklus dabartinėje sovietinėje Gudijoje, parodydamas ekrane apie 300 jų vaizdų. Bus pateikta ir keliasdešimt dabartinės pogrindžio spaudos originalų. Parodą atidarys R. Dabšys. Apie Lietuvos bažnyčių knygas žodį tars rašytoja Alė Rūta. Eugenijus Vilkas supažindins klausytojus su knygų autorium. Norintieji galės šias knygas įsigyti ir gauti autoriaus autografus.

Paroda bus atskirai rodoma lituanistinės mokyklos mokiniams. Bus atidaryta ir sekmadienį, rugsėjo 30 d., nuo 12 val. Ir tą dieną minėtų bažnyčių skaidres ekrane rodys ir paaiškinimus teiks minėtas svečias iš Chicagos.

Parodos įruošimu, (be jau minėtų asmenų), nuoširdžiai rūpinasi dail. Pranas Gasparonis, Gediminas Leškys, Zigmas Viskanta, LB apygardos, ASS skyriaus valdybų nariai; talkina parapijos kunigai.

Lituanistinėje mokykloje smagu susitikti su gerais draugais.
Nuotr. G. Plačo.

Visi lietuviai kviečiami pasinaudoti reta proga šią parodą aplankyti. Lankytojai nebus apvilti, nes ši paroda ir ekrane rodomi vaizdai kiekvienam atvykusiam bus labai miela kelionė į praeities ir dabarties Lietuvą be okupantų varžtų, leidimų.

Koresp.

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.
St. Petersburge: šeštadieniais, 12:30—1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.
Adresas: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374 arba -5035.

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Il 60629
Tel. — 476-2206
RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

midland Federal Savings and Loan Association
70 metų aptarnauja lietuvius
Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios
MARQUETTE PARK 2657 WEST 69th STREET 925-7400
BRIGHTON PARK 4040 ARCHER AVENUE 254-4470
BRIDGEVIEW 8929 S. HARLEM AVE. 598-9400
FSLIC
EQUAL HOUSING LENDER

LABOR DAY

LABOR DAY GREETINGS

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS FREE AND MIGHTY NATION COURTESY OF THE MURPHY MOTOR EXPRESS 2920 SO. 19TH AVENUE, BROADVIEW, ILL. Phone: 681-1150

JUST CLASS 3410 W. 79th St. 476-3320 Hair Styling for the Entire Family Open 9 A.M. Tuesday thru Saturday Open Thursday Evenings Tues. & Wed. — Senior Citizen Days

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND NEIGHBORS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY FROM THE MARQUETTE NATIONAL BANK PHONE: 476-5100 6316 SOUTH WESTERN AVE., CHICAGO, ILLINOIS ALSO THE PULASKI FACILITY PHONE: 838-3300 62nd & PULASKI, CHICAGO, ILLINOIS

Greetings on Labor Day from Southwest Federal Savings & Loan Association Phone: 436-4600 3525 W. 63rd St., Chicago, IL 4062 Southwest Highway Hometown, IL. Phone: 422-4500 Manor Federal Division Phone: 656-0800 5830 W. 35th St., Cicero, IL

Kenn's Family Bowling Pro Shop. 3205 W. 59th, Chicago, Ill. 434-1800. Columbia · AMF · Brunswick · Ebonite. Shoes. Bags & Accessories. Open Mon., Wed. & Fri. 11 A.M. to 6 P.M. Tues. & Thurs. 12 to 9 P.M. Sat. 11 A.M. to 5 P.M.

Greetings on Labor Day to the Fine Americans Who have Built This Free Nation Courtesy of the Leitza Die & Tool Co., Inc. Phone - 271-1408 5462 N. Damen Ave., Chicago, IL

Greetings on Labor Day To Our Many Friends From the BERWYN PET SHOP Full line of pet needs, also live pets 2829 Harlem Ave., Berwyn, Ill. Tel. Pioneer 9-0660

Labor Day Greetings ERIKA'S HAIR FORUM Unisex Hair Styling 4458 S. California, Chicago, Ill. 847-8710 Open Tuesday thru Saturday 9 A.M. to 6 P.M.

Best Wishes To Our Many Friends For A Safe and Joyous LABOR DAY Courtesy of the JA MAR JEWELERS 4915 Oakton St., Skokie, IL Phone 679-0010

Best Wishes to Friends and Patrons For a Safe and Joyous Labor Day Courtesy of MIDWAY PHARMACY, INC. Phone: 767-9155 (Dollar off with Vitamins) 4324 W. 63rd St., Chicago, IL

Labor Day Greetings from Mt. Greenwood Hardware & Supply 3124 W. 111th Chicago, Ill. 881-9770

Greetings on Labor Day to the Fine Americans Who Have Built This Mighty Nation Ridgeland Nursing Home Tel. 597-9300 12550 Ridgeland Ave. Palos Heights, IL

Greetings on Labor Day To Our Friends & Patrons Courtesy of BARTECKI'S PHARMACY Accurate Prescription Service 4259 W. 63rd St., Chicago, IL Tel. - REliance 5-5868

Grand Manor Banquet Hall & Lounge 5436 S. Archer Ave. Reasonable Wedding & Banquet Packages Large Bar & Dance Areas "Parties Up To 600 Guests" 767-2300

Driftwood Steak House 4330 S. Pulaski. 523-7800 Mondays Only — 5 to 8 P.M. All You Can Eat. Fried Chicken · Spaghetti · Cole Slaw, Potato Salad · French Fries · Garlic Bread, Bread Dressing · Giblet Gravy. Only $3.99.

Greetings on Labor Day To Our Many Friends Courtesy of SLUDGE REMOVAL AND SEWER SERVICE Phone: 889-5175 2315 W. Moffat, Chicago, IL 60647

Travel With Toni Inc. 3210 W. 47th Chicago, Ill. 847-6500 World Wide Travel Never a Service Charge Airline Tickets at Airport Prices

Labor Day Greetings Iama Stationers 6305 S. Kedzie. 776-9102 Everything for the Office Office Supplies · Drafting & School Supplies Foreign Greeting Cards

LAWN LANES 6750 S. Pulaski Chicago, Ill. 582-2525 Sign Up For Fall Leagues

Fresh Hair Creations 5913 S. Kedzie. 737-3900 3 Operators to Serve Your Family Hair Care Senior Citizen Discount Tues. & Wed. Open Tues. through Sat. Appointment not Always Necessary

K & S. Pharmacy Inc. A Road to Savings Pharmacy We Honor All Insurance & Welfare Plans Free Neighborhood Prescription Delivery Service 476-8908. 2601 W. 59th

Old Fashioned Candies 6210 Cermak Berwyn, Ill. 60402 788-6669 Home of French Cream Chocolate Novelties All Types of Boxed Candies

Rich Proszek Plumbing 9311 S. Kedzie Evergreen Park, Ill. 60642 422-2294 Plumbing · Heating · Water Heaters. Power Sewer Rodding-Fast Service. Distributor of Moen Faucets. License # LC 11342.

Labor Day Greetings MARQUETTE DRUGS 2957 W. 63rd Chicago, Ill. 434-9205

Putrims's Meat Market 1446 S. 49th Ct. Cicero, Ill. 60650 652-7529 Home Made Skilandis Fresh Lithuanian Sausage

Art & Ardell Reis of Reis Florist 6238 Cermak Rd., Berwyn, Ill. 484-6368 Flowers of Distinction FTD, Teleflora & AFS All Major Credit Cards Accepted

Zaleski's Central Service Bureau 6614 S. Pulaski, Chicago, Ill. 582-1745 Kelionės — Automobilių išnuom. Viešbučiai — Plaukiojimai laiva Vizų ir Pasų patarnavimas. Įsteigta 1906 m.

TATRA INN 6040 S. Pulaski. 582-8313 Polish Smorgasbord Polish & American Cuisine Open Tuesday thru Sunday For Lunch & Dinner Call For Reservations

B & B UPHOLSTERY Free Estimates 22 Years of Experience Free Pickup & Delivery Residential · Commercial. 385-4669 13046 S. Western, Blue Island, Ill.

Quasar Travel Agency 2442 W. 63rd, Chicago, Ill. 925-8400 Octoberfest — Kelionė Vokietijoje. 9 dienas — skridimas, autobusai, viešbutis (dviem kambary), iš Chicagos — $1188 asmeniui. Išvykstame rugsėjo 22 d.

Labor Day Greetings Vacha Florist 4710 S. Western Chicago, Ill. 523-6248 Flowers for Weddings and all Occasions

AIRPORT GLASS & MIRROR CO. INC. 6115 S. Cicero, Ill. Chicago, Ill. 585-1000 All Types of Glass

SLIZ DELICATESSENS 6743 W. Archer 229-1138 3116 W. 43rd 523-9533 Quality Polish Sausage Choice Luncheon Meat Food Specialties

Bev-Care Carpet Cleaners "Carpet Cleaning at it's Best" South & South Suburbs Visa & Mastercard 10440 S. Western Chicago, Ill. 779-3415

National Carpet & Furniture Cleaning 4114 W. 77th Pl. Chicago, Ill. 585-3931 Call for Monthly Specials

We Buy — Sell & Repair Dolls Antique — Modern — Collectible Dimples and Sawdust 3933 W. 63rd St. Chicago, Ill. 582-3228 MasterCard & Visa Accepted

SPYGLIAI IR DYGLIAI

Redaguoja dr. K. A. Dagys

KARTĄ GYVENO IDEALUS VYRAS

Be abejo jūs pažinojot Dzidą Krakmolą. Sakome, pažinojot, nes šiandien jo nebėra. Amen. Anądien laikraščiai parašė apie jo laidotuves. Tik nepaaiškino priežasties. O žmogus ir galėjo, ir norėjo gyventi, sulaukti bent šimto metų. Trūko tik 52 vasarų. Tik tiek.

Kodėl apie Krakmolą kalbame? Mat jis buvo pavyzdingiausias egzempliorius, koks gyveno mūsų apylinkėj. Jį galima buvo laikyti sveikatos švietalu. Atliekamu laiku nuo darbo, miego ir užkandžiavimo jis mankštino savo neklaužadą kūną ir skaitė visas jam prieinamas medicininškas, sveikatos, higienos ir panašias dailaus gyvenimo knygas, prenumeravo dvidešimt du tos rūšies žurnalus, nepraleisdavo jokio straipsnelio apie sveikatą, gydytojo profesiją laikė idealu, o daktarui Adomavičiui žadėjo gyvam paminklą ar net du statyti kažkur miesto aikštėje. Kaimynai matydavo, kaip jis stiprino muskulus kilnodamas cemento maišus ir per savo namelį mėtydamas kažką panašaus į kaladę.

Dzidas Krakmolas net į kitą gatvės pusę pereidavo, kai lange pamatydavo nors Coca Cola butelį. Prie burnos nėra pridėjęs net tuščio stiklelio. Nuodais laikė kavą, arbatą, šokoladą. Į darbą nešdavosi virintą, perfiltruotą ir vėl virintą vandenį, sumaišytą su išrūgom, atmieštą bene česnakų sunka. Tas jo butelis su dėmesio vertais išradimais skleidė tokį nuosavą kvapą, kad kiti bendradarbiai užkandžių metu išbėgdavo į trečią kambarį.

„Aš jus palaidosiu", kartodavo draugams Nikitos Chruščiovo grasinimus. Svečiuose, susėdus kitiems prie stalo, pradėdavo neprašytas pamokslikauti: visa, kas iš gyvulio — kanibalizmas; duona tinka tik varnoms šerti, pyragai — automobilio ratams tepti; visa, kas iš miltų, iššaukia kaulų suminkštėjimą ir kaklo krekštelėjimus; pienas, varškė sūris — anksčiau ar vėliau paverčia žmogų į stabą, gyvą lavoną. „Ot aš", — ir čia pat iš kišenės išsiimdavo saują saulėgrąžų ir patogiai pradėdavo jas lukštenti. Šeimininkei nors ljsk į žemę.

Iš darbo pustrečios mylios vidurnaktį grįždavo pėsčias (dirbo valytoju — tai sveikas darbas, daug mankštos). Dažniausiai bėgte parbėgdavo. Policija jį pažinojo ir iš paskos mašina palydėdavo. Kiek numigęs prieš saulės tekėjimą pradėdavo mankštą. Kraujo spaudimą matuodavo kasdien triskart. Žinojo visų vitaminų, nuo A iki O ar net Z reikšmę, jų lotyniškus pavadinimus ir juos kas keliolika minučių, pagal surašytą tvarkaraštį, gerdavo su du sykiu virintu vandeniu.

Avėjo tik ilgus ar pusilgius čebatus. Bijojo šuns įkandimų, gyvatės ar net voverės prisilietimo, nuodingų vijoklių. Pasitaikydavo, kad kas pasiūlydavo pasivažinėti už miesto į miškelį ar prie vandens. Tik tada Dzidas sutikdavo būti pavėžinamas, jei automobilistas šventai prižadėdavo ir ant greitkelio važiuoti ne greičiau, kaip trisdešimt mylių. Prisirišdavo visais diržais ir su baime sekdavo pralenkiančias mašinas.

Dzido pažįstami išklausydavo jo sveikatos patarimų, bet už akių visi pasijuokdavo. Nesiginčijo, žinojo, kad jis neperkalbamas.

Taigi, Dzido Krakmolo idealas buvo tik gyventi ir sulaukti šimto metų.

Nedaug iki šimto ir betrūko, kai aną rūsčią dieną tas mūsų nepamainomas pavyzdingas sveikatos švietalas vieną rytą ilgai rymojo prie lango, apmąstydamas, kaip žmonės nemoka gyventi ir tokiais nenaudingais, tiesiog žalingais produktais maitina savo kūną. Mąstydamas pastebėjo už lango kelis besipešančius žvirblius. „Ir jie tokie pat neprotingi, kaip ir žmonės, pešasi dėl duonos skiautelės, vietoj sportuoti ir skraidyti". Bet žvirbliai nebuvo tokie išmintingi, kaip Dzidas, ir savo peštynes tęsė toliau. Griebė vienas kitam į kudašių ir garsiai čirškė. Dzidui buvo metas užkandžiauti, ir jis, neatitraukdamas akių nuo sparnuočių, sauja po saujos pylėsi į burną pupeles. Jį tikras juokas ėmė, žiūrint į tą dramą. Pradėjo juoktis balsu, kai staiga pupelės sustojo gerklėje ar dar kur nereikia pakliuvo. Jis ėmė kosėti, trankė sau į krūtinę, bandė gerti (du kart virintą) vandenį. Nieko negelbėjo. Jo šauksmą išgirdo kito buto gyventojai. Šaukė greitąją. Viskas veltui, vėlu.

Ir betrūko tik penkiasdešimt dvejų iki šimto, iki idealo.

Jeigu J. J. Rousseau būtų dar gyvas, būtų Dzidui primines ir pakartojęs: jei kas rūpinsis tik savo sveikata, ne visuomenės, tas neilgai gyvens.

Anupras Turla

IŠ MOKINIŲ RAŠINIŲ

Kai Odisėjas sužinojo, kad jį ir jo draugus suvalgė, jis pradėjo galvoti apie pabėgimą.

Poliariniuose kraštuose sutinkame šiuos gyvus padarus: ruonius, pingvinus ir poliarinius tyrinėtojus.

Mykolas Angelas nebuvo angelas, jis tiktai dažė lubas.

Miške negalima triukšmauti ir rėkauti, nes tai trukdo vystytis gamtai.

*

Pasiekęs karjeros viršų, draugus kaip mat pamiršo.

Lietuvoje kartojamas priežodis

— Galite pasakyti, kaip jums patiko mūsų programa?

Iš šveicarų spaudos

DOVANA — MEDINĖ LAZDA

Naujam vyskupui Pauliui Baltakiui, OFM, bus įteikta New Yorko lietuvių dovana — tik medinė lazda. Tam reikalui susidarė moterų komitatas, renkamos aukos, — rašo „Darbininkas".

*

Parduodamas valgomas komplektas: stalas ir šešios kėdės.

Skelbimas ant stulpo

Jūsų laiško negavome, todėl jame keliamos pretenzijos dėl valgyklos darbo nepagrįstos.

Atsakymas piliečiui Vilniuje

KAIP GYDOMI ŽMONĖS OK. LIETUVOJE

Laiške iš Šiaulių, ok. Liet. gautame birželio 16 d., tarp ko kito pasiūlo „receptą". Taip ten lietuviai gydosi dabar. Štai tas receptas. Vieną piktvarlę ir vieną gyvatę gyvas suleisti į vieną bonką ir stebėti, kada jos ten susipjaus — įnirš viena prieš kitą. Tuo momentu jas užpilti spiritu ar konjaku. Gerai tą bonką užkišti ir laikyti dvi savaites. O po dviejų savaičių kasdien gerti po vieną šaukštą, kiek praskiedus su vandeniu".

„Draugas", Sveikatos skyrius

*

„Aš, Zigmas V., prašau save priverstinai gydyti prieš chr. alkoholizmą, nes po čierkos apima blūdas: pradedu grasinti šeimai išbėgsiąs į beprotnamį, ko pasėkoje mano vaikai gavo psichines, o žmona fizines traumas ir pastojo ant invalidumo komisijos". **Iš „Šluotos"**

Rugpjūtis tai toks mėnuo, kada vaikai nenori grįžti iš vasaros stovyklų, panašiai, kaip liepos mėnesį buvo nelaimingi, kai reikėjo į jas važiuoti.

— Ar tėvams neši, ar tiesiai į kaimą seneliams?

R. Dovydėnas, „Valstiečių laikraštis"

Naudinga žinoti

AMERIKIEČIAI TURI VISKO TIKĖTIS

Amerikietis Ron Donovan savo prekybinės kompanijos vieniems metams buvo deleguotas į Torino, Italiją. Vietoj, kad gyventų ten, kur rekomendavo kompanija, amerikiečių kolonijoj, jis nusisamdė privatų butą tarp italų. Pigiau ir norėjo geriau susipažinti su vietiniais, pažinti jų gyvenimą. Po pirmo mėnesio atėjo sąskaita už elektrą. Nieko sau: liras pavertus doleriais, išeitų 183 doleriai. Jis nebuvo pėsčias ir pareikalavo, kad elektros kompanija patikrintų skaitliuką. Bet kompanija neskubėjo. Tada jis ėmė pats tikrinti, išsukinėjo skaitliuko kamščius. Pirmiausia užgeso šviesa namo koridoriuje, paskui keltuve, toliau visam name, o galų gale aptemo ir gatvės šviesos. Po to elektros kompanija atsiprašė ir pakeitė skaitliuko sujungimus.

TELEVIZIJA VIRŠ VISKO

Michigano universiteto tyrinėjimai parodė, kad apklausinėjus ketverių ir penkerių metų vaikus, ką mieliau jie iš namų išvarytų — tėvą ar televiziją, vienas trečdalis vaikų geriau atsisakytų tėvo nei televizijos.

BILLY CARTER — PROTOKOLO ŠEFU

Michael Killian „Chicago Tribune" laikrašty tuoj po demokratų konvencijos linksmai išpranašavo, ką Mondale, jei būtų prezidentu, paskirtų į valdžią. Veik visas administracijos aparatas būsiąs iš Georgijos ir Carterio šeima užims svarbiausius postus, įskaitant ir Billy Carterį, kuris turi ar turėjo gazolino stotį. Jis būsiąs protokolo šefu. Jane Fonda nebūsianti užmiršta — jai teksiąs sveikatos ir žmonių aptarnavimo sekretorės postas. Gary Hart būtų nepamainomas ambasadorius į Afganistaną.

ABI KAIRĖS KOJOS

Skelbimas „Chicago Tribune": „Ieškau žmonos, kuri nemėgtų šokti, nes esu iš prigimties su abiem kairėm kojom".

*

Vienas amerikietis viešėjo draugo šeimoj El Paso mieste, prie Meksikos sienos. Nutarė pavažiuoti į Meksiką, pasiskolino draugo automobilį, o draugo žmona paprašė ją pavežinti. Paskui norinti aplankyti savo gimines. Pervažiuojant sieną, Meksikos valdininkas panoro patikrinti automobilio tapatybės dokumentą.

— Kad automobilis ne mano, mano draugo.

Tada valdininkas pažvelgė į keleivę ir paklausė?

— Jūsų žmona?

— Ne, mano draugo žmona.

Meksikietis til mirktelėjo ir pridūrė:

— Senor, koį puikų jūs turite draugą!

„Reader's Digest"

*

Demokratijoj kiekvienas turi teisę būti kaidingas ir tą klaidą viešai skelbti.

Tik prieš septynias dienas, rugpjūčio 23, suėjo lygiai 45 metai, kai du didieji razbaininkai pasirašė slaptą sutartį pasidalinti Europą. Tai primenam tiems, kurie tą faktą užmiršo, nežinojo arba kam tas labai nemalonu, bado akis ir nenori prisiminti.

Victor Vashi, „Red primer for Children and Diplomats"

NE VYRO, BET TURTO

„Europos lietuvy" laiškų skyriuje Ignas Šmigelskis pasakoja atsitikimą:

„Aplankiau vieną savo pažįstamą, išsiskyrusią lietuvę. Ji padovanojo man du rožančius , Vieną kalbėk iš ryto, o kitą vakarais. Kalbėdamas prisimink mane. Aš greitu laiku atvažiuosiu pas tave. Tau juk reikia moters: turi namą, daržą, su vaismedžiais, o be to, esi dar jaunas vyras, vos 52-jų metų'.

„Ir štai po dešimties dienų gaunu laišką: ‚Atvažiuoju!'

„Gražiai sutvarkiau namą, laukiu viešnios. Atvažiavo.

„Užrašyk man pusę savo turto, tada tekėsiu už tavęs. Ar tikrai kalbėjai rožančių?

„Prisiekiu.

„Gerai! Dabar rašyk, kad pusę turto man perleidi...

„Greit parašiau ir padaviau: skaityk! „Jeigu tau tik mano turtas rūpi — važiuok pas mamą!

„Nieko nepasakius, griebė už savo lagamino ir dingo".

*

Liūtas, nepagavęs kiškio:

Mano karališkoji garbė neleidžia užsiiminėti tokiais niekais.

*

Rusas nubudo, kai ketvirtą valandą nakties kažkas smarkiai pasibeldė į duris.

— Kas ten? — jis išsigando.

— Paštininkas, — atsiliepė du KGB agentai. — Ar tamsta esi pilietis Borisas?

— Na, t-a-a-i-ip.

— Ar teisybė, kad paprašei leidimo išvažiuoti į užsienį, palikti šią nuostabią šalį? Ar čia gyvendamas nesi laimingas?

— O taip, esu labai laimingas.

— Tai kodėl nori iš čia išvažiuoti?

— Noriu išvažiuoti, kad galėčiau pamatyti, kaip gyvena žmonės nelaimingiuose užsienių kraštuose, kur tokių patogumų neturi, kai jiems nepristatomas paštas ketvirtą valandą ryto!

„Reader's Digest"

Šeima, kuri turi daugiau vaikų, negu automobilis langų, tokiu automobiliu negali keliauti.

Teresa Bloomingdale

— — —

Moterys turėtų būti apdedamos mokesčiais pagal jų grožį.

(Svūt)

— Skrendančių lėkščių nemačiau, bet iš farmos į pirtelę skrendančias kiaules matau dažnai.

Evaldas Vėgėlė, „Šluota"

Balys Pavabalys

VIZIJOS PRIE TELEVIZIJOS

Gerk, gerk,
„Žibalą" gerk!
Žibink save ir žibėk!
Stverk, stverk,
Dolerį stverk,
Tūkstančius krauti
skubėk!

Būk tu žibintas
Naujos kultūros!
Jokios naudos iš spaudos!
Tegu prasmenga
Literatūros —
Jos tau nė cento neduos!

Keisk, keisk,
Pavardę keisk,
Keisdamas ją sugadink!
Skleisk, skleisk,
Išmintį skleisk,
Mykolą Maikiu vadink!

Vakar dar skanios
Buvo tau pupos, —
Niekad nuo jų nesirgai.
Šiandien prie binsų
Pratusios lūpos,
Rūfais pavirto stogai.

Būk, būk,
Praktiškas būk:
Praktiškai veik visada!
Džiūk, džiūk,
Kerpėk ir pūk,
Jei nežinai, kur nauda!

Plečiasi vizijos
Prie televizijos —
Džiaukis tiktai ir žiūrėk!
„Žibalą" gerdamas,
Dolerį stverdamas,
Visko daugiau vis norėk!

J. Minelga

TĖVYNAINIO NORA

Rašyk, rašyk, korespondente,
Į laikraščius ir žurnalus.
Apskelbk pasauliui mūsų šventę,
Kaip liejos šnapsas ir alus.

Kaip ten lakštutė scenoj suokė
Rašyk, (kai moki, ar sunku?)
Rašyk, rašyk, nesididžiuoki,
Be tavo plunksnos aš blunku.

Stebėk mūs darbą ir veikimą,
Mirkydams plunksną rašale.
Girk mūsų partijos vežimą,
Keiksnodams riedančius šalia.

Užmiršk Bendruomenę ir Vliką,
Dažnai maldaujančius aukų.
(Išmokau pats vaidinti pliką,
Nors kojos linksta nuo taukų).

Mažiau, bičiuli, apie Balfą,
Apseis ten ponai be tavęs.
Va, McDonald'as veda Alfą,
Plačiai apskelbk jų vestuves.

Apstu L. Plazoj nutikimų...
(Reiks — liūtais šoksim gint nan
Rašyk — nebūtų čia veikimo,
Be Marquette Parko karčiamų.

YRA KUO SKŲSTIS

Baltazaras skundžiasi savo draugui Kasparui:

— Šią naktį pavogė iš kiemo šuns būdą.

— Tai ką darė šuo, kaip jis galėjo leisti vagiui išnešti būdą?

— Kad šunį kažkas pavogė užpereitą naktį.

— Jūs laikotės tradicijų: mus apiplėšiate jau trečią kartą!

Iš belgų spaudos

...PIETŲ BOSTONO PARNASE

...pajūrio palociuj ties egle šakota
Mūsų dainių pora priglausta miela:
...ešinė jo pusė Santvarui parduota,
...o kairė — Gustaičiui, kvepiančiam sula.

...š šviesių žvaigždynų per erdves visatos
...ia buvimo pėdas ras buičių Buitis!
...ia Irano laumės skaito rubajatus —
...antvaro pastogėj jų visad spūstis.

Stasys Liepas

VAIKŠČIOJIMAS GALVA

Tikras vaikščiojimas prasideda nuo galvos, o ne nuo kojų.

Dr. J. Adomavičius

Mūsų gamykloje yra dvi lentos: vienoje iškabiname darbo pirmūnus, antroje — girtuoklius.

Iš laiško redakcijai, „Šluota"

PASTABOS APIE ŠOKIŲ ŠVENTĘ, JOS RENGĖJUS IR VERTINTOJUS

ALFONSAS NAKAS

(Pabaiga)

Dėkoju bičiuliams laikraštininkams ir kitiems šventės vertintojams už nepelnytus komplimentus. Leidinys išėjo visiškai ne toks, kokį planavau, kokio norėjau ir kokį galėjau sukomponuoti, jeigu ignorancija ir atviras sabotažas nebūtų rankų supančioję. Ignoravo daugelio šokių grupių vadovų, beveik visi muzikinių vienetų vadovai, kai kurie šventės rengimo komisijų nariai (įskaitant ir kolegas laikraštininkus). O sabotavo pačios instituto viršūnės. Kai tuos ignorantus laiškais ar telefonu kalbindavau, nė vienas nepasakė, kad leidinio nereikia. Leidinio norėjo beveik visi, tik niekas nenorėjo reikiamų žinių teikti, vis žadėdami, vis išsisukinėdami. Instituto straipsniai, šokių aprašymai, apie kuriuos L. Sagys kalba, galėjo ir turėjo redaktorių pasiekti bent prieš pusmetį, kaip tik tuomet, kai dar grupių medžiaga nesimaišė po kojų, o pasiekė birželio pradžioj, kai visa kita jau buvo renkama ir laužoma.

Terminus atidėliojant ir vistiek rezultatų nematant , o spaustuvei šaukiant, jog jau vėlu, su spaustuve sutarėm, kad medžiagą siuntinėsiu dalimis. Tarp kovo 19 ir birželio 6 pasiunčiau paštu arba nuvežiojau net aštuonias siuntas.

Mano vizijoj visos leidinio nuotraukos turėjo būti aprašytos, nes pavardžių nesurašius už 20-30 metų lieka tik pingvinų būreliai. Ši vizija subliuško pačių pirmųjų grupių medžiagą gavus. Antra vertus, nuotraukom su pavardėm ir paaiškinimais būtų reikėję bent tris ar keturis kartus storesnio leidinio, o šventės rengėjai labai taupė lėšas. Ak, išėjo dar blogiau. Kiekvieną nuotrauką buvau identifikavęs bendrais bruožais (A grupės veteranai 1984 m. pavasarį, Y grupės jauniai su vadove NN, ir t.t.), pažymėdamas ir kas nuotrauką darė. Kai laužymą sekęs po keturių dienų grįžau namo, klišės darydama spaustuvė net ir tuos bendrus aprašymus nuraškė, nes ten jau buvę visiškai striuka su laiku. Ne dėl mano kaltės liko neįdėta viena „Grandinėlės" nuotrauka, o leidinio metrika (kas leidžia, kas redaguoja ir iliustruoja) prieš mano valią iš pirmojo puslapio nukeliavo į galą.

Kaip sabotuojamas redaktoriaus darbas, pailiustruosiu vienu pavyzdėliu. Būtinai norėjau surinkti ir įdėti visų instituto valdybos narių nuotraukas. Kai kuriems jokie signalai negelbėjo. Vienos narės nuotraukos ir didžiausiom pastangom nesumedžiojau. Vieno nario iškirpom spaustuvėj iš VI šventės leidinio ir įdėjom. Namo grįžęs, birželio 11 gavau ano vyruko laišką, su ... iš VI šventės leidinio iškirpta nuotrauka. Jei tas vargšelis mano, kad jo atsiųstoji nuotrauka į leidinį pateko, labai klysta — ją išmečiau į šiukšlių dėžę, nes buvo daugiau kaip savaitę pavėluota. Beje, daugelis, ypač moteriškųjų, man susiuntė VI, V$_2$ net IV šokių šventėse dėtas portretines nuotraukėles. Ką gi, nori likti jaunos amžinai... Daug blogiau, kad kai kurie ir kai kurios atsiuntė ankstesnių švenčių leidiniuose dėtus grupių aprašymus, tik pridėdami, kad tose ankstesnėse dalyvauta. Nors prašiau medžiagą siųsti mašinėle rašytą, kas ypač svarbu pavardžių sąrašuose, kai kurios vadovės nebojo.

Šventėje viena kolegė — žurnalistė priekaištavo, kad dėjau su klaidom dignitorių sveikinimus ir šokių direktorės laišką. Nesvarbu, sako, kad perfotografavai. Jei pats nedrįsai kalbą taisyti, reikėjo grąžinti, kad siuntėjai ištaisytų... Ačiū už gerą patarimą. Ir dignitoriai, ir šokių direktorė viską atsiuntė, kai jau reikėjo spausdinti, o pastaroji laišku dar įspėjo, kad netaisyčiau. Ką gi, liks „gražus" atsiminimas.

Iš Chryslerio išėjęs į ankstyvą pensiją turėjau visai kitokių tikslų, negu šis leidinys. Nuo pereito rugsėjo 22, tai yra dienos, kada buvau pakviestas redaguoti, ramybės nebetekau. Įtemptas, dažnai beprasmiškas darbas prasidėjo tuoj po N. Metų. Per šešis mėnesius leidiniui atidaviau nemažiau kaip pusantro tūkstančio brangių valandų (brangių ir materialine prasme — pas Chryslerį būčiau uždirbęs dvidešimt penkis tūkstančius dolerių!), ir nesitveriu apmaudu, kad leidinys nė iš tolo nepanašus į tąji, kokį planavau.

Raminuosi tik tuo, kad leidinio reikėjo. Kad ir toks nevykęs, visgi paliks šventės dokumentu, kai viskas užsimirš. Jis šventės rengėjams ne tik nekainavo, bet priešingai, atnešė ir materialinio pelno. Beje, kolega Vacy Rociūnai, komercinių puslapių pardavėm ne už šešis, o už daugiau kaip 10,000 dolerių. Bet kadangi pora viso puslapio ir keletas pusės puslapio skelbimų buvo atiduota už patarnavimus, tai grynais už komercinius sveikinimus gavome devynis tūkstančius dešimt dolerių. Be to, leidiny paskelbtos pavardės ir / ar firmų pavadinimai aukotojų, sudėjusių 61,178.34 dol. Jei ne pažadas leidiny aukotojus skelbti, suma tikrai dvigubai, jei ne daugiau, sumažėtų. Tuo įsitikinau šventės atidaryme, kai nuo ponios iš Floridos vos mušti negavau, šalia vyro ir josios vardo neįdėjęs (tai atlikta leidinio gale, papildomam sąraše, man iš Chicagos išvykus, pačią paskutinę spausdinimo dieną).

Šia proga noriu padėkoti Vytautui Staškui ir Kaziui Pabedinskui, jau kritišku laiku stropiai man žinias teikusiems. Bet didžiausia padėka tenka Andriui Mackevičiui, tikrą ir moralinę paramą man teikusiam ne vien paskutinėm dienom, bet per kiaurą žiemą. Kada tik prieidavau liepto galą ir net galvodavau apie atsistatydinimą, telefonu paskambinęs A. Mackevičiui (beveik visada jį rasdavau namuose, o jei ne, tai per pusvalandį kokiame posėdy jį surasdavo jo žmona) visas didžiąsias problemas išspręsdavau. Ne kartą pabrėžiau dr. A. Butkui, kad Andriaus Mackevičiaus pasirinkimas pavaduotoju buvo jo didžiausias laimėjimas.

Tai va toks truputėlis apie leidinį. Ant daugelio buvau įtūžęs ir aš, kaip J. Reginienė. Užtat greit nerašiau, palaukiau, kol kraujospūdis atslūgs. Kai dabar žiūriu į kai kuriuos leidinio portretus, kuriuos troškau naudoti šaudymo pratyboms kaip taikinius, jau tik šypsausi. Jei ilgiau gyvensiu, turėsiu ko prisiminti...

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

TAUTOS ŠVENTĖ

LB-nės Hot Springs apylinkės v-ba, kaip kiekvieneriais metais, rengia Tautos šventės minėjimą rugsėjo 9 d., sekmadienį. Vienuolyno koplyčioje 11 val. kun. P. Patlaba atnašaus šv. Mišias už Lietuvą ir Hot Springse mirusius Lietuvių fondo narius. 12 val. ten pat vienuolyno salėje bus akademinė dalis. Paskaitai atvyksta Lietuvių fondo steigėjas ir įvairių organizacijų aktyvus veikėjas dr. A. Razma. Menine dalį atliks vietinės pajėgos. Po akademinės dalies ten pat bus bendri pietūs. LB-nė ta proga yra numačiusi papildyti savo įnašą L. Fondui. Atrodo, kad atsiras ir naujų narių, įstojančių į L. fondą. Hot Springso apylinkėje L. fondo reikalus labai ryžtingai tvarko L. fondo įgaliotinis A. Makaras.

IŠVYKA

Rugpjūčio 25 d. LB-né turėjo išvyką kun. P. Patlabos sodyboje. Išvyka buvo labai pavykusi. Esant gražiam orui, didelis skaičius apylinkės lietuvių susirinko praleisti keletą valandų gražioj gamtoj, susitikę pasidalinti mintimis ir išmėginti savo laimę laimės šuliny, tuo pačiu papildė LB-nės kasą. Buvo atostogaujančių svečių net iš New Yorko ir iš Chicagos. Dalį gauto pelno v-ba yra numačiusi skirti spaudai paremti. Ruošiant bet kokius lietuviškus subuvimus kun. Patlabos sodyboje visi jaučiasi labai jaukiai, nes jie nuoširdžiai leidžia naudotis savo sodyba ir patalpomis.

KITI HOT SPRINGSO ĮVYKIAI

Ankstyvą pavasrį L. F. Žeruoliai turėjo mielą svečią — dukrą Vidą Bayley su sūneliu iš Anglijos. Žeruoliams daug džiaugsmo suteikė jų apsilankymas, ypatingai mielas anūkėlis. Prieš dvejus metus Vida buvo atvykusi ir labai gražiai prisidėjo prie tuo laiku LB-nės vedamos radijo valandėlės su paskaita. Baigę savo atostogas Hot Springse, Vida su sūneliu vėl grįžo į Angliją ir dabar ruošiasi doktoratui.

Rugpjūčio pradžioj Hot Springse lankėsi LB-nės ir respublikonų veikėjas Z. Strazdas su žmona iš Floridos. Kartu buvo Strazdienės giminaitė su vyru Kikučiai iš St. Louis. Būdami pirmą kartą Hot Springs, buvo nustebinti maloniu oru ir gražia gamta.

Liepos 29 d., sekmadienį, Vytautas ir Loreta Tamošaičiai atšventė 50 metų vedybinę sukaktį. Šv. Mišių metu kun. P. Patlaba jubiliatus palaimino kartu įteikdamas ir Šv. Tėvo palaiminimą. Auką nešė Tamošaičių duktė su vyru ir jų dvi dukrelės. Malonu buvo stebėti taip gražią jauną religingą šeimą. Po pamaldų apie 35 svečiai rinkosi į Tamošaičių gražią rezidenciją ant ežero kranto atšvęsti tą svarbią sukaktį. Su pakeltom šampano taurėm sugiedota ilgiausių metų, įteikta kukli simbolinė dovana ir keletas dalyvių išreiškė sveikinimus. Pobūviui vadovavo Z. Tamošauskas. Tamošaičiai į Hot Springsą atsikėlė iš Kalifornijos. Iš pirmų metų Loreta įsijungė į LB-nės veiklą. Būdama v-bos narė, pasižymėjo darbštumu ir pareigingumu. Vytautas kurį laiką buvo Balfo įgaliotinis.

Paskutiniais metais iš lietuvių nuolatiniam apsigyvenimui yra atsikėlę dr. B.P. Andrišiūnai, J.S. Grabauskai, P.M. Radžiai, N.R. Sabaliūnai ir V.V. Simanavičiai. Visi mažiau ar daugiau jungiasi į visuomeninę veiklą. Hot Springs kultūrinė veikla yra gana aktyvi. Ši vieta labai yra tinkama apsigyventi išeinantiems poilsiui, nes čia sveikas oras, graži gamta, švelnus klimatas, mineraliniai vandenys pagelbsti išlaikyti geresnę sveikatą, be to, ir pragyvenims gal net pigesnis, negu kur kitur. Lietuvių galėtų ir daugiau čia keltis, nors kitų tautybių gyventojų daugėja.

Rugsėjo 22 d. įvyks Hot Springso katalikų išvyka kun. P. Patlabos sodyboje. Spalio 2 d. kun. P. Patlabos sodyboje bus švenčiama Lietuvos policijos šventė. 11 val. kun. P. Patlabos koplyčioje bus šv. Mišios už žuvusius Lietuvos policijos tarnautojus, o po pamaldų — visų pabendravimas. Spalio 6 d. įvyks radijo valandėlės „Leiskit į Tėvynę" išvyka.

Pas kun. P. Patlabą yra atvykusi jo sesutė Stasė, gal ir paatostogaus ilgesnį laiką.

Hotspringietė

JONAS PUZINAS

RINKTINIAI RAŠTAI I

PROISTORĖ

"Šiam leidiniui J. Puzino raštus atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusi proistorę ir gerai susipažinusi su jo paskelbtaisiais darbais" — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

RINKTINIAI RAŠTAI II

KULTŪROS IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidinys suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl.

Abu tomus spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du tomus $37.50.

Užsakymus siųsti: *DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629*

Įsigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKŪNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgart'o Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu $7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

PROGOS — OPPORTUNITIES

TAVERN BUSINESS

Business only for sale. Work for yourself in the heart of Marquette Park. Under $20,000 — Equipment included. Reply in English.

CDS REALTY CORP.
Tel. 499-2222

INDĖNŲ MISIJA
RŪPINASI VAIKAIS IR SENELIAIS

Beveik visai neturi pinigų. Reikalinga maldų ir aukų. Siųsti adr.

FATHER McNEILL
St. Bonaventure Indian Mission
Thoreau, NM 87323

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojame iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukus.

7159 So. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

Tel. — PRospect 6-8998
3314 West 63rd Street

Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 metų
PUSMEČIUI
$126.00 Chicagoje
$97.00
Ciceroje
(15/30/10/UM)
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2293

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO $300 IKI $1,000

Chrysler LeBaron Medallion
2-dr. Coupe

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LeBARON
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuoma :: Parduoda. Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

MISCELLANEOUS

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAZYT
Dažo namus iš lau
ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambint 927-9107

FASHION CARPETS
KILIMAI
LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir užkuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge".

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Nuomokite Floridoje, prie Daytona Beach, tik žingsniai iki jūros. Naujas namas su oro vėsinimu. 2 mieg., 2 vonios. Skambint vakarais (Chicagoj) (312) 234-5957.

HELP WANTED MOTERYS

Reikalinga moteris prižiūrėti 4 metų berniuką 2 ar 3 dienas savaitėj, (apie 6 val. dienoj), 71-os ir California apyl. Skambint po 4 val. šeštad. ir sekmad. visą dieną tel. 471-1337.

REAL ESTATE

Ūkis Michigane

25 akrai žemės, gražus namas ir žuvų kudra. Ypač didelis tvartas, 2 didelės vištidės, ir didelis garažas. Vieta tinkama auginti vištas, kiaules ar arklius. 5 mylios į pietus nuo Holland ir 4 mylios į šiaurvakarius nuo Saugatuck, Michigan.

MARFIA REAL ESTATE
216 East Main Street
Fennville, Michigan 490408
Tel. 616—561-8011

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4390 S. Maplewood — Tel. 254-7480
Taip pat daromi Vertimai, Gimimų iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 4 val. popiet
No. 900. 57-ta ir KENNETH
5 miegamų mūrinis. 29 m. senumo. Įrengtas rūsys. Naujesnis 2 maš. garažas. Centrinis oro vėsinimas. Paskubėkite. Skambinkite.

No. 981. 68-ta ir PULASKI
Liuksusinis 3-jų miegamų mūr. namas, 29 metų senumo. Didelė virtuvė su medinėm spintelėm. Įrengtas rūsys. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Labai švarus. Daug priedų. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

DĖMESIO
DR W. STOROST VYDŪNAS
SIEBEN HUNDERT JAHRE DEUTSCH - LITAUSCHER BEZIEHUNGEN
Vokiečių - Lietuvių Santykiai Per Septynis Šimtmečius

Knygos pirmoji laida buvo išleista 1932 m. Tilžėje, o 1934 m. visa laida sunaikinta nacių išakymu. Niekas negalėjo geriau nušviesti mūsų brolių prūsų gyvenimo, kaip jos autorius Dr. Vydūnas. Tam tikslui yra išleista antroji knygos laida, kuri privalo būt paskleista plačiai po pasaulį.

Knygą išleido Akademinės Skautijos Leidykla-Vydūno Jaunimo Fondas. (Vokiečių kalboje). Knyga turi 502 psl., daug spalvotų iliustracijų, du žemėlapiai.

Kaina su persiuntimu $15.50

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Platinkite "Draugą".

KAULŲ PURĖJIMAS — OSTEOPOROZĖ

Neretas atsitikimas, kad vyresnio amžiaus žmogus susilaužo klubo, riešo, petie ar kitos kūno dalies kaulą, o kartais ir kelis iš karto. Patirtis rodo, kad vyresnio amžiaus moterys dažniau sulaužo kaulus, negu tokio pat amžiaus vyrai, tuo tarpu tik sunki trauma sulaužo jaunų žmonių kaulus. Vyresnio amžiaus žmonių kaulai lūžta dažniausiai po puolimo netyčia, kartais po stiprigesnio pasisukimo, pasilenkimo, kokio nors daikto, nors ir nesunkaus, pakėlimo ar net ir neatsargaus judesio. Daugeliui žmonių neaišku, kodėl tai įvyksta.

Kaulo sudarymas

Prieš atsakant į iškeltą klausimą, turime šį tą žinoti apie kaulą. Kaulas yra kūno dalis ir sudarytas iš kietos medžiagos. Kaulų yra įvairaus dydžio ir pavidalų — formų. Kaulo visi paviršiai yra kieti, ypač ilgųjų kaulų, ir gana švelnūs. Po ta kieta danga paviršium yra daugiau ar mažiau puri, akyta ir koreta medžiaga, kuri sudėstyta pluoštais, susijungusiais ir susipynusiais tarpusavyje. Ilguosiuose ir didesniuosiuose kauluose kieta kaulo medžiaga apsupa kiaurymę, kuri pripildyta minkštais kaulo smegenimis, vadinamais ir čiulpais.

Kaulas yra audinys, kaip ir kiti kūno audiniai, kaip pvz. raumenys, kepenys, smegenys ir kiti, tai ir jis sudarytas iš gyvų ląstelių. Ląstelės kaule apsuptos mineralinėmis kietomis medžiagomis, susidedančiomis iš druskų, turinčių labai daug kalcio, mažesnį kiekį fosforo, dar mažiau magnezijos, bet taip pat ir daug kitų elementų. Tos druskos daro kaulą kietu. Kaulas turi būti maitinamas, kaip ir kiti audiniai. Tą maistą jis gauna per kraują, dėl to kaulas turi kraujo indus ir kapiliarus. Žinoma, kraujas ne tik maitina kaulą, bet atneša medžiagas nusidėvėjusių dalių atstatymui, atneša organizmo liaukų gaminamus hormonus ir enzimus, vitaminus ir pašalina sudėvėtas medžiagas. Biologiniai, cheminiai ir elektrolitiniai pakitimai kūne ir kraujuje veikia ir kaulą: gali iš kaulo pašalinti daug kietų medžiagų — druskų, padaryti kaulą minkštesnį ir jį susilpninti. Toks vyksmas gali paliesti tiek tik kai kuriuos organizmo kaulus, tiek visus ir įvairuojančiu intensyvumu. Susilpnintas kaulas daug lengviau lūžta.

Kas kaulo purėjimą — Osteoporozę iššaukia

Visų vyresnio amžiaus žmonių organizmas pamažu, bet ne vienodu laipsniu ir greitumu apsileidžia ar kiek nusilpsta ir pradeda gaminti vis mažiau hormonų, ypač lytinių, kurie reikalingi kaulo stiprumo palaikymui. Daug ryškiau hormonų gamybos sutrikimui pasireiškia moteryse. Moterys, įvykus menopauzei, kai kiaušidės (ovarijos) moteriškų lytinių hormonų gamybą mažina ir pakeičia, išvysto įvairių organizmo sutrikimų, kurie paliečia ir kaulo stiprumą. Žinoma, visų lytinių hormonų pasikeitimai veikia kaulo audinį, o jų trūkumas naikina kaulą, daro jį silpnesniu ir lengviau lūžtančiu.

Kaulo labai kietas paviršius beveik lieka nepakitęs, bet suplonėjęs, o akytoji, puresnioji kaulo dalis praranda daug kietųjų medžiagų, ypač kalcio junginius, kaulas darosi akytesnis, puresnis, tuo pačiu trapesnis ir lengvai lūžta.

Tiesa, organizmas stengiasi prie jame vykstančių pasikeitimų prisitaikyti, tai ir kaulo stiprumą išlaikyti, neleidžiant kalciui pasišalinti. Dėlto kaulų purumas, akytumas ir stiprumas pasilieka kiekviename žmoguje skirtingas, žiūrint apsaugos priemonių pasekmių. Tuo ir paaiškinama, kad daugumos vyresnio amžiaus žmonių kaulai, nors ir susilpnėję, išlieka pakankamai savo paskirčiai vykdyti ir išsilaiko nelūžę.

Osteoporozės nustatymas

Kaulo supurėjimas — osteoporozė dažniausiai jokių jaučiamų simptomų nesukelia, tai ir žmonės ją turi niekuo nesiskundžia. Daug metų besitęsianti osteoporozė nugaros kaulų gali iššaukti nugaros skaudėjimus. Daugeliu atvejų osteoporozė nustatoma tik jau po kurio kaulo lūžimo.

Laboratoriniai tyrimai, nors ir kaulams silpnėjant, lieka normalūs ir osteoporozės neparodo. Rentgeno nuotraukos pakankamai parodo osteoporotinius, išpurusius, akytus ir susilpnėjusius kaulus, pastorėjusias kremzles, tuos kaulus jungiančias. Geriausiai diagnozė nustatoma, kai turima nuotraukas neseniai darytas ir darytas prieš keletą metų, jas palyginus.

Turinčiuose išsivysčiusią osteoporozę, dažnesni lūžimai atsitinka šių kaulų: klubo, rankos prie riešo, šonkaulių, nugarkaulio, ypač žemutinės krūtinės dalies, juosmens, rečiau kitų kaulų.

Osteoporozės gydymas

Jokio užtikrinto ir stebuklingo gydymo nėra, nes osteoporozės priežastis neaiški. Tačiau yra patariamas bendras gydymas. Pirmiausiai reikia didinti įvedamo į organizmą kalcio kiekį — atstatyti pašalintą kaulų kalcį. Kartais reikia vartoti ir pakankamai lytinių hormonų, kad tie padėtų sulaikyti kalcį kauluose. Tuo būdu vyresnio amžiaus žmonės, nors ir negalėdami išvengti kokio nors laipsnio osteoporozės išsivystymo, gali ją sumažinti, uždelsti ir išlaikyti savo kaulų pakankamą stiprumą. O tai gali apsaugoti ar bent sumažinti kaulų lūžimus. Kaip tą gydymą vykdyti praktiškai?

1. Maistui vartoti produktus, turinčius galimai daugiau kalcio, o ir tų maisto produktų kiekį padidinti, sumažinant kitų produktų kiekį. Normaliai organizmas turi gauti 1 - 1,5 gm kalcio per dieną, osteoporozę turintiems jo reikia įvesti daugiau. Daug kalcio turintieji produktai yra sūris, varškė, pienas. Pieno produktus geriau vartoti turinčius sumažintą riebalų kiekį. Pieno vartoti bent dvi stiklines per dieną. Kalcio turi morkos, žalios pupelės, žalios daržovės ir daugelio rūšių vaisiai. Kalcis lieka ir išvirtuose produktuose. Daug kalcio turi šprotai, kuriuose palikti žuvelių kauliukai.

Tuose produktuose esąs kalcis nėra pakankamai gerai absorbuojamas iš skilvio ir dvylikapirštės žarnos. Absorbacijai padidinti reikia su maistu vartoti citrinos rūgšties skiedinį ar vaisių sunką, ypač kai skilvis negamina pakankamai rūgščių. Kalcio absorbcijai reikia pakankamai vitamino D, kurio yra piene, svieste, kiaušinio tryny, kepenukėse. Saulei šviečiant ir ultravioletine šviesa šviečiant, organizmas pats gamina vitaminą D.

2. Jei aukščiau minėtų produktų naudoti neįmanoma pakankamu kiekiu arba randama kalcio absorbciją nesant pakankama, tai reikia vartoti kalcio tabletes — kalcio karbonatą: 2 tabletes 4 - 6 kartus per dieną. Bet šiuo atveju reikia dažnokai tikrinti kraują, kad kalcio koncentracija kraujuje nesusidarytų per aukšta.

3. Daug osteoporozę turinčių moterų, kad susirgimas neblogėtų, turi naudoti moteriškus hormonus — estrogenus, kurių kiekis turi būti rūpestingai nustatytas. Jei hormonai vartojami tabletėmis, tai vartoti 1 tabletę kas dieną 21 dieną, tada nutraukti vaistų vartojimą 7 dienas, po to vėl kartoti aukščiau nurodytą ciklą mėnesiais ir gal metais. Tų hormonų vartojimas gali iššaukti menstruacijas, o ilgai vartojant — gal ir gimtuvės vėžį. Vartojant sintetinius anabolinius hormonus, kai kurios moterys gali išvystyti vyriškėjimo pažymius.

Vyrai osteoporozei sulaikyti kartais reikalingi testosteroninio (kiaušelių gaminamo) hormono. Jo ilgalaikis vartojimas gali iššaukti žymų prostatos padidėjimą, net ir vėžį.

Hormonus reikia vartoti atsargiai ir geriau gydytojo patarimu bei jo priežiūroje.

4. Ir vyresnio amžiaus asmeniui reikia būti fiziniai aktyviam: vaikščioti, dirbti nesunkų fizinį darbą, gimnastikuoti ir pan., nes tas stiprina ne tik raumenis, bet ir kaulus. O organizmas saulėje gamina ir vitaminą D.

5. Vengti kūno svorio padidėjimo bei tukimo, nes tas sukelia tingumą, o susilpnėjusius kaulus apkrauja sunkia padidėjusio kūno svorio našta bei nugaros ir kojų kaulus verčia gniužti. Kūno svorio padidėjimas išvengiamas lengviau, kai maistui naudojama mažai riebalų, saldumynų, alkoholio ir visokių rafinuotų produktų (pvz. gaminiai piklevotų miltų), o daugiau natūralių maisto produktų (vaisiai, daržovės, grūdai ir pan.).

Visi tie patarimai yra osteoporozės mažinimui ir kaulo lūžimo išvengimui. O lūžusius kaulus jau reikia gydyti gydytojo priežiūroje.

Protingai gyvendami, naudodami maistui įvairius produktus, ypač turinčius daugiau kalcio, o reikiant ir hormonus panaudodami, vyresnieji amžiumi galėsime išvengti kaulų lūžimų, operacijų juos taisant ir džiaugtis sveikata, nors ir gyvenimo saulėleidžiui artinantis.

Juozas Kriaučiūnas, M.D.

MŪSŲ KOLONIJOS

Melrose Park, IL

BAIGĖME GAMTOJE MALONUMUS

Melrose Parko Amerikos Lietuvių klubas 1984 metų malonumus baigė gamtoje suruošta gegužine, kuri įvyko rugpjūčio 19 d. Maywood Grove gegužinėms ruošti šimtmečiais ąžuolais apaugusioje aikštėje. Oras pasitaikė malonus ir gražus. Sekmadienio popietę suvažiavusieji svečiai praleido gražiai, nuotaikingai. Gegužinėn svečių atsilankė iš Chicagos, Jolieto, Villa Parko, Belwoodo, Stone Parko, Brakley, Broadview. Aplankė gegužinę ir Melrose Parko policijos bei ugniagesių komisionierius Sam Bružas, prieš tai buvęs Melrose Parko miesto tarybos narys.

Baras veikė po didžiuoju cementiniu grybo galvos formos lietsargiu. Bare vikriai dirbo A. Sinkevičius, C. Ulis. Prie „Laimės" rato dirbo K. Valis. Kasininku buvo J. Utara. Gegužinėje maistą gamino ir dalino svečiams V. Rakauskas ir A. Tautkienė. Prie maisto pagaminimo darbu ir auka prisidėjo Z. Sinkevičienė, Katrytė Valienė, Lionė Podžiūnienė, N. Poderienė, A. Tautkienė, o Liepinaitienė atvežė 60 tuzinų sausainių, kuriuos svečiai pavadino „Blazdingėlėmis". A. Wait iš Jolieto atvežė skaniai paruoštų agurkų didelį stiklo butelio formos uzboną.

Didžiojo ir tradicinio klubo gegužinės laimėjimo laimingieji buvo — Rūkytą kumpį laimėjo O. Junkerienė, galioną stipresnės — Jonas Žvirblis ir Valienės iškeptą tortą laimėjo Eagles organizacijos bilietėlis. Klubo narys Vincentas Šuopys pagamino labai meniską kryžių, kurį laimėjo Katilienė iš Villa Parko. Vaizduojančią gėlę meniškai pagamintą P. Pažėrūno rankų darbo kūrinėlį laimėjo Danutė Česnaitė. *(ckt)*

KANADOS ŽINIOS

LONDON, ONT.

NAUJI A. BARKAUSKO LAIMĖJIMAI

Londono lietuvių sporto klubas „Tauras" yra, turbūt mažiausias vienetas visoje ŠALFA sąjungoje, tačiau jis turėjo garbės turėti šauniausius išeivijos atletus. Danutė Valaitytė — Yaeger, tarptautinio masto bėgikė, Kanados rinktinės narė, savo laimėjimais ne sykį stebino sportu besidominčiųjų pasaulį, kai ji Švedijoje lipo ant kulnų ... garsiajai bėgikei, buvusiai pasaulio čempijonei Francie Larrieu-Lutz, laimėdama antrą vietą. Po to ji ne kartą su ja lenktyniavo, kartais ją net palikdama toli užpakaly. 1976 m. Kanados pirmenybėse ji laimėjo du aukso medalius, o taip pat tą rudenį ji laimėjo visas Kanadoje vykusias varžybas, užsitarnaudama nenugalimosios vardą. Tą pat rudenį ji pagerino 4.5 mylios kelio lenktynių tarptautinį rekordą net 31 sekunde. Kai kurie Kanados laikraščiai paskyrė net ištisus puslapius jos atžymėjimui. Sveikatai sušlubavus, tolimesnių laimėjimų teko atsisakyti.

Antras dar tebesportuojantis pirmaeilis atletas Arvydas Barkauskas yra taip pat gavęs aukso medalius Kanados pirmenybėse ir apie 120 taurių už įvairius laimėjimus. Jis taip pat laimėjo pirmas vietas disko ir rutulio varžybose Pasaulio lietuvių žaidynėse Chicagoje 1983 m., tuo išlaikydamas tų sporto šakų laisvojo pasaulio lietuvių čempijonatą.

Šiemet jis papildė savo „kartoteką" naujais laimėjimais, Kanados atletikos vidaus (indoor) pirmenybėse Toronte 35 svarų svorio metime jis laimėjo pirmą vietą (visos Kanados mastu!), tą svorį nusviesdamas 15 metrų. Š. m. laisvės olimpiadoje Toronte, kurioje dalyvavo latvių, estų, lietuvių ir ukrainiečių geriausi atletai, jis gavo bronzos medalį už diską (49.24 m.) ir aukso medalį už rutulį (14.72 m). Be to, jis buvo bene vienintelis iš dar tebesportuojančių atletų lietuvių olimpiados organizatorių, atžymėtas kaip pasiekęs ypatingų laimėjimų.

D.E.

✝

A. A.

KUN. PETRAS REMEIKA, MIC,

mirė 1984 m. rugpiūčio 29 d., Putnam, Conn.

Buvo gimęs 1921 m. gruodžio 20 d.

Vienuolis marijonas nuo 1942 m. liepos 16 d.

Kunigu įšventintas 1949 m. birželio 5 d.

Gedulingos šv. Mišios šeštadienį, rugsėjo 1 d., 10 val. Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų koplyčioje, Putnam, Conn.

Sekmadienį, rugsėjo 2 d. bus atlydėtas į Chicagą ir pašarvotas Marijonų koplyčioje 4 val., 6336 S. Kilbourn Avenue.

Laidojamas pirmadienį, rugsėjo 3 d. Šv. Mišios Marijonų koplyčioje 11 val. ryto. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines Marijonams skirtą vietą.

Nuliūdę: *Remeikų šeima ir Marijonų vienuolija.*

Laidotuvių direktorius Stanley Evans, tel. 737-8600.

VLADĄ JUKNEVIČIŲ
IR JO ŠEIMĄ,
netekus brangios Motinos Lietuvoje,
nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

OLGA VAIČAITIENĖ

A.† A. JOSEPH J. JACOBS
JAKUBAUSKIS

Gyveno Watertown, Wisconsin.
Mirė rugpiūčio 30 d., 1984 m., 6:35 val. ryto, sulaukęs 83 m.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 78 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Jo Schmitt, žentas Darryl, 2 anūkės Ellen ir Mary Beth Schmitt, pamotė Stella Jacobs, pusbrolis Stanley Jacobs (Westchester, Ill.), jo žmona Mary Ann, ir kiti giminė, draugai ir pažįstami.

Priklausė Knights of Columbus 4th Degree.

Kūnas pašarvotas Pederson koplyčioje, 213 S. 5th St., Watertown, Wisconsin. Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 3 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į St. Bernard parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Queen of Heaven mauzolėjų Chicagoje.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Duktė, žentas, anūkės, pamotė ir posūnis.**

Laidotuvių direktorius Pederson. Telef. (414) 261-2113.

Mylimam tėvui
A.† A. PRANUI ULOZUI
Lietuvoje mirus, brangią sesę Reginą Smolinskienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Kunig. Gražinos Vyresniųjų
Skaučių Būrelio Sesės su Šeimomis

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

Vasaros rugiagėlės
BROLIŲ ALIUKŲ ANSAMBLIS
Linksma muzika šokti ir svajoti.

DOLSKIO dainų pynė: aš myliu vasaros rugiagėles, Palangos jūroj, Lietuvaitė, žengia pulkas, kai aš mažas buvau, rožė, čigonės akys ir dvi širdys. Be to, tango pynė, einu namo, sugrįžk, Paryžiaus tango, paskutinį sekmadienį, naktis be mėnulio, lauko gėlė, Dzūkija, čigonė, Griežlelė ir malūnas.

Išleido DAINA, Chicago, IL. Viršelis dailin. Julitos Šermukšnytės-Burges.

Kaina su persiuntimu 11 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

VINCAS LIULEVIČIUS
IŠEIVIJOS VAIDMUO
Nepriklausomos Lietuvos Atkūrimo darbe

IŠ PRATARMĖS: "Žiūrėkite, ką anų laikų lietuviai išeiviai padarė! Ar nes užtenkamai dedame pastangų, kad Lietuva vėl būtų atkurta! Juk ir mūsų darbus ateityje skaičiuos, kaip ir mes skaičiuojame anų!"

Leidinys ya suskirstytas į keturias dalis: Išeivija Lietuvos garsinimo darbe. Išeivijos politinė veikla Lietuvos labui. Išeivijos kultūrinė parama Lietuvai. Išeivijos ekonominė paramai Lietuvai.

Knyga knopsčiai paruošta, lengvai ir su įdomumu skaitoma.

Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba su Lietuvių Fondo parama 198[illegible] m., didelio formato, 400 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu $14.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, IL 60629

APLINK MUS

x „Draugas" **šiandien išeina** su kultūriniu priedu. Šiandien administracija dirbs iki 12 val. Redakcija uždaryta. Pirmadienį, rugsėjo 3 d., dėl Darbo dienos šventės nedirbs nei redakcija, nei administracija, nei spaustuvė. Antradienį, rugsėjo 4 d., „Draugas" išeis kaip kasdien.

x **Dr. Petras ir Stefa Kisieliai** buvo išvykę atostogų į Europą. Aplankė Liuksenburgą, Belgiją, Olandiją, Berlyną ir kitus Vokietijos miestus. Berlyne, kaip jie rašo, labai liūdną vaizdą daro gėdos siena, pastatyta okupantų komunistų, kad nebėgtų iš „rojaus". Jie dalyvavo Kristaus kančios vaidinime Oberamergau miestelyje, kuris daro vaidinimus tik kas dešimt metų. Šį kartą daroma išimtis — švenčiama vaidinimų sukaktis.

x **Prof. dr. Vytautas Vardys** plačiai aprašytas Oklahomos universiteto laikraštyje „OU People", dviejuose dideliuose puslapiuose duodant jo gyvenimo aprašymą ir mokslinę veiklą. Taip pat paminėta jo lietuviška kilmė, sovietų politika, kurios jis yra specialistas, dėstąs ne tik universitete, bet ir specialiuose kursuose ar kaip svečias profesorius kituose universitetuose, net užsienyje. Įdėtos dvi nuotraukos — kaip dabar atrodo fakulteto vadovo pareigose ir kaip atrodė Miunchene, kai vedė ten įkurtą politinių mokslų skyrių. Šių metų rugsėjo 2 d. prof. V. Vardžiui sueina graži amžiaus sukaktis.

x **Apie operą „Dux Magnus"**, kuri bus statoma Toronte šį šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 1 ir 2 dienomis, šv. Kazimiero mirties 500 metų minėjime, parašyta „The Chicago Catholic" laikraštyje, rugpiūčio 31 d. laidoje. Žinioje paminėta, kad Chicagos gyventojai lietuviai Kazys Bradūnas parašė libretą, ir komp. Darius Lapinskas sukūrė muziką.

x **Kun. Mykolas Kirkilas** po labai sunkaus susižeidimo ir komplikuotos didelės operacijos grįžo iš ligoninės ir sveiksta namuose. Jis tikisi, kad galės dalyvauti Balfo Beverly Shores šventėje rugsėjo 9 d.

x **Jaunučio Puodžiūno Baleto studija** rudens sezoną pradės rugsėjo 4 d. Pradendantiems berniukams ir mergaitėms yra organizuojama nauja klasė. Senųjų mokinių pamokos vyks įprastu tvarkaraščiu. Veiks ir suaugusiųjų mankštos klasė. Registruotis prašoma studijoje 2418 W. Marquette Road, arba tel. 778-7182.

(sk.).

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk.).

x **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk.).

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą.
ARVYDAS KIELA
737-1717

x **Sol. Algirdas Brazis** giedos Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje rugsėjo 9 d., 12 val. p. p. Šv. Mišių auka skiriama mirusiems ir gyviems balfininkams. Tą dieną Balfo Beverly Shores skyrius minės organizacijos 40 metų sukaktį. Po pamaldų 1 val. Stankūnų restorano sode vyks vasaros pabaigtuvių šventė — gegužinė. Daug svečių atvyks iš Chicagos, Harbert, Union Pier, Michianos, New Buffalo, East Chicagos.

x **Kazimiera ir Kazys Bradūnai** išvyko į Torontą dalyvauti „Dux Magnus" operos pastatyme, religiniame kongrese ir šv. Kazimiero minėjime. Iš Toronto jie vyks atostogų pas savo sūnų Jurgį Bradūną Marylande, netoli Washingtono. Grįš tik spalio pradžioje.

x **Antanas Kareiva,** buvęs Lietuvių Bendruomenės veikėjas, Kultūros tarybos narys, lituanistinių mokyklų vadovėlių platintojas, yra susirgęs ir paguldytas į St. Luke-Presbyterian ligoninę sveikatos patikrinimui. Gali tekti pagulėti apie savaitę.

x **„Gintaro" vasarvietėje** Union Pier, Mich., atostogauja ar jau atostogavo Skiočiai, Rumšai, Matulevičiai, Merkiai, Smulkevičienė, Mankai, Tekoriai su dukromis ir jų šeimomis, Surkevičiai, Jokubkai, dail. V. Krištolaitytė, Balzarai, dr. Kudirka su šeima, Maciukevičiai, Lietuvninkienė, Varnaičiai, dr. R. Sidrys su šeima, Mikėnienė, Nakai, Miliauskai, dr. L. Sidrys su šeima, Grybinai, Grigarevičienė, Gricevičius, Sauliai, Binderiai, Narbučiai, Januškiai, Milūnai, Januškiai, Navickai, Tamašauskas, V. Matranga su šeima, Krakaičiai, Lileikienė, Kempka ir kt. Visi buvo patenkinti, nes oras buvo geras, Michigano ežeras šiltas.

x **Viktorija Kašubaitė-Matranga** skaitys apie „Freiburgo dailės mokyklos įnašą Lietuvos dailės istorijon" Šviesos-Santaros federacijos suvažiavime rugsėjo 6 — 9 d. Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

x **Birutė ir Antanas Vilučiai,** mūsų bendradarbiai, rėmėjai ir uolūs visuomeninkai iš Indianos, atsiuntė 30 dol. auką, pratęsdami „Draugo" prenumeratą. B. ir Ant. Vilučius ir toliau laikome garbės prenumeratoriais, o už nuolatinį savos spaudos rėmimą nuoširdžiai dėkojame.

x **Beverly Montessori mokykla** ieško tarnautojos bendrai tvarkai ir švarai palaikyti. Darbas kasdien, dėl laiko ir kitos informacijos skambinti Vaišvilienei 581-1359 vakarais.

(sk.)

x **„Lietuvių dienos 1984-1985 Australijoje" — „Laiškai Lietuviams"** rengia išvyką į Australiją nuo š. m. gruodžio 16 d. iki sausio 7 d. Skrendant sustos 4 dienas Naujoje Zelandijoje, o grįžtant 3 dienas Hawaii. Registracija iki lapkričio 1 d. Informacija: **American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. Tel. (1 — 312) 238-9787.**

(sk.).

x **Nauji Metai Rio De Janeiro.** Rengiama įdomi išvyka į Rio gruodžio mėn. 29 d. — vienai savaitei. Kaina asmeniui iš Chicagos — 745.00 dol., — už viešbutį, skridimą ir pusryčius kasdien. Registracija nevėliau spalio mėn. 25 d. Informacija ir registracija — **American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. (1 — 312) 238-9787.**

(sk.).

Kristijono Donelaičio aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai 1983-1984 mokslo metais. Antroje eilėje iš kairės: sėdi: Vytautas Gutauskas — reng. vadovas, Arūnas Polikaitis — akord., Dalia Bilaišytė — taut. šokių mokyt., Darius Polikaitis — dainų mokyt., Danutė Bindokienė — vicedir., Julius Širka — dir., Regina Kučienė — mokyklos inspekt., Jonas Variakojis — tėvų komiteto pirm., Gražina Sturonienė, Audrius Kirvelaitis, Leonas Juozapavičius, Eglė Novak ir Juozas Polikaitis.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DARIAUS GIRĖNO MOKYKLA

Užsidarė stovyklų vartai, supakuotos palapinės sekančiai vasarai. Paukščių būriai treniruojasi tolimai kelionei. Nors gamta dar graži ir viliojanti, tačiau mokyklos varpelis visą jaunimą kviečia į atostogas baigiančias mokyklas.

Jaunimas grįžta nenoriai. Jam patiktų, kad visada tęstųsi nesibaigianti vasara. Jaunimas dar mažai orientuojasi apie pareigos supratimą ir pasiruošimą gyvenimui, todėl vyresniųjų prievarta nemaloni, bet reikalinga.

Su natūraliom mokyklom, beveik, kartu pradeda darbą ir etninės mokyklos, į kurių skaičių patenka ir lietuviškosios. Vienintėlė proga jas lankyti yra savaitgaliai. Mažai beliko kasdieninių. Čia vėl jaunimas šiaušiasi, kad neturi laisvų šeštadienių, kaip jų draugai amerikiečiai. Čia vėl tėvai turi nemaža sunkumų, kad vaikus įtikintų tas mokyklas lankyti. Dabar vis daugiau ir tėvų atsiranda, kurie suabejoja šių mokyklų svarba, nes į gyvenimą žiūri pro materialistinius akinius.

Šios mokyklos mums yra svarbios. Štai dėlko: 1) Jos tautinės, mes ir lietuviai, turime mokėti savo kalbą ir pažinti savo kultūrą. 2) Ta kalba persekiojama Lietuvoje, todėl turime ją išlaikyti gyvą išeivijoje. 3) Lietuvių kalba yra graži ir labai sena, mokslininkai ją vadina visų kalbų lopšiu, todėl nesistebėkime, kad dėstoma viso pasaulio universitetuose, net ten, kur nėra nė vieno lietuvio. 4) Jaunimo kongresuose lietuvių kalba yra tarptautinė kalba, nes ja yra palaikoma komunikacija su įvairių kraštų lietuvių jaunimu. 5) Lietuvių kalbos pagalba galime pažinti mūsų istoriją, geografiją, papročius, dainas, šokius, tautosaką, tautodailę, kuria domisi ir užsieniečiai. Mūsų lituanistinių mokyklų svarbumas yra daug didesnis, negu daugelis mano, nes ne visi stengiasi gilintis ir suprasti.

Viena iš tokų mokyklų yra Dariaus Girėno lituanistinė mokykla, veikianti šeštadieniais Chicagoje, Jaunimo centre. Pradeda darbą 9 val. ryto ir baigia 1 val. po pietų. Yra vaikų darželis, aukštesni skyriai ir dvikalbė klasė. Į darželį priimami vaikai, kurie gali būti vieni be tėvų. Dvikalbėn klasėn, kurie silpnai moka lietuviškai, arba nori išmokti visai jos nepažindami. Kai kurie mano, kad kalbą galima išmokti per vienerius mokslo metus. Taip nėra, reikia eilės metų ir nuolat ją praktikuoti. Mokykloje einami šie dalykai: tikyba, lietuvių kalba ir literatūra, geografija, istorija, tėvynės pažinimas arba tautinis auklėjimas, dainavimas, tautiniai šokiai. Pamokų metu kviečiami įvairių sričių specialistai, kurie praktiškai perteikia tautodailę, tautosaką ir kitus dalykus. Tuo rūpinasi speciali tėvų komiteto sekcija. Pertraukos metu tėvų komitetas už nedidelį mokestį parūpina priešpiečius ir gėrimus. Mokykloje mokytojauja penkiolika mokytojų, kurie visi yra baigę pedagoginius mokslus arba savo sričių specialistai. Mokykloje surengiama Kalėdų eglutė, minima Vasario 16-ji ir Motinos diena. Tėvų komitetas lėšų telkimui ruošia tradicinį balių. Kiekvieną šeštadienį mokykloje budi vienas iš tėvų ir prižiūri drausmę ir tvarką. Aplinką saugo du policininkai, todėl saugumas garantuotas. Kai susidaro grupė tėvų, kurie nori, kad Pirmoji komunija būtų priimama lietuviškomis apeigomis, mokyklos kapelionas juos paruošia. Kai susidaro didesnis skaičius mokinių, kurie nori lietuvių kalba priimti Sutvirtinimo sakramentą, mokykla tuo pasirūpina.

Mokyklos finansiniais reikalais rūpinasi tėvų komitetas. Jis taip pat palaiko ryšius ir su mokytojais dėl sklandaus darbo. Tėvų komitetas, 1984 m. rugsėjo mėn. 8 d. tarp 9 ir 12 val. praves mokinių registraciją. Ten pat bus galima įsigyti vadovėlių, pratimų, sąsiuvinių, skaitinių. Pirmą dieną pamokos tęsis tik 3 valandas, visais kitais šeštadieniais — keturias valandas. Registracijos dieną maistas nebus parūpintas, kas norės, turės atsinešti iš namų. Pirmą dieną skautų sueigų nebus, visais kitais šeštadieniais, po pamokų vyks skautų sueigos.

Pradėkite lietuvišką darbą nuo vaikų darželio, vėliau mažiau problemų turėsite.

Čia patiekiama platesnė informacija apie mokyklą. Kas interesuojasi, tegul išsikerpa, nes straipsnis spaudoje nebus kartojamas, o kas neskaito lietuviškos spaudos, skaitantieji tegul jiems pasiunčia. Norėdami individualios informacijos, gali skambinti telefonu 312-476-5381.

J. Plačas

KR. DONELAIČIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS MOKSLO METŲ PRADŽIA

Kristijono Donelaičio pradinė ir aukštesnioji lituanistinės mokyklos 1984 - 85 mokslo metus pradeda rugsėjo 8 d. Francis M. McKay valstybinės mokyklos patalpose, 6901 So. Fairfield Ave., Chicago, Illinois, 9 val. ryto mokinių registracija. Tuo pačiu laiku bus registruojami ir nauji mokiniai. Reguliarios pamokos abiejose mokyklose prasidės 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Pradinėje mokykloje veiks vaikų darželis, parengiamasis skyrius, I-mas, II-ras, III-čias, IV-tas, V-tas ir VI-tas skyriai. Į darželį priimami vaikai ketverių metų. Į parengiamą skyrių priimami vaikai penkerių metų.

Šiais mokslo metais mokykloje veiks specialus skyrius silpnai arba visai lietuviškai nekalbantiems vaikams. Mokykloje veiks lietuviškai nekalbančių klasė suaugusiems.

Aukštesniojoje mokykloje veiks V-ji, VI-ji, VII-ji ir VIII-ji klasės. Į V-tą aukštesniosios klasę priimami mokiniai, išėję Lietuvių Bendruomenės nustatytą pradinės mokyklos programą ir pristatę baigimo pažymėjimą arba išlaikę įstojamuosius egzaminus. Egzaminai bus rugsėjo 8 d. Francis M. McKay mokykloje 10 val. ryto. Mokiniams, kurie yra baigę Kr. Donelaičio pradinę mokyklą, įstojamųjų egzaminų į V-tą klasę laikyti nereikės.

Registracijos metu bus registruojami vaikai Pirmajai Komunijai paruošti. Visi mokiniai, gavusieji pataisas, po registracijos rugsėjo 8 d. 10 val. ryto turės laikyti pataisų egzaminus. Mokinių darbai bus tikrinami tą pačią dieną pamokų metu.

Registracijos metu bus galima įsigyti reikiamus vadovėlius. Tėvų komiteto nutarimu visi tėvai prašomi registracijos dieną įmokėti bent pusę mokslapinigių nuo kiekvieno vaiko. Dėl informacijų mokyklų reikalais skambinti telef. 776-2036 arba 778-0358.

Direktorius Julius Širka

x **Kviečiame visus šiais metais** baigusius aukštesniąsias lituanistines mokyklas, įstoti į Pedagoginį lituanistikos institutą. Registracija vyks šeštadienį, rugsėjo 8 d., 9 val. ryto instituto patalpose, Jaunimo centre.

x **CARACAS** —Venezuelos sostinė, netoli La Guaira uosto, tai judrus miestas, modernaus ir kolonialinio gyvenimo mišinys, viliojantis senais romantiškais pastatais ir vietiniais išdirbiniais. Tai pirmas sustojimas kelionėje laivu gruodžio 1 d. **American Travel Service Bureau. 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. tel. 238-9787.**

(sk.)

x **Vida Ingaunis, Les Fleur Elegante, Ltd., savininkė,** elegantiškai paruošia gėles visokiom progom — dovanoms ir stalo papuošimui. Kreiptis adr.: **Oakbrook Square, 17 W. 727 Roosevelt Rd., Oak Brook Terrace, Ill. Tel. (312) 629-2770.**

(sk.).

x **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

(sk.).

x **Marija Noreikienė,** buvusios Gift Parcels to Lith. įstaigos savininkė, dėkodama savo klientams už parodytą pasitikėjimą per ilgus metus, prašo, atsiradus reikalui, rašyti jai sekančiu adr.: Marija Noreika, 3441 W. 72nd Street, Chicago, Ill. 60629. Greitesniam ryšiui prašoma nurodyti savo telefoną.

(sk.).

Vasario 16 gimnazijos šių metų abiturientai. Iš kairės: Artūras Kotkė, Gintarė Kotkytė, Brigita Preusaitė ir Romanas Dirgėla.

Nuotr. **M. Šmitienės**

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Los Angeles Šv. Kazimiero** parapija spalio 21 d. savo viršutinėje salėje rengia balių su menine programa. Baliaus tikslas — mokyklos naujų grindų išlaidoms padengti. Naujos grindys kainavo daugiau kaip šeši tūkstančiai dolerių, taigi parapijos kasa ištuštėjo. Klebonas pasitiki, kad parapiečiai, kurie visuomet savo parapiją rėmė, ir šį kartą parems savo dalyvavimu bankete ir programoje.

— **Vladas Pažiūra,** anksčiau buvęs lituanistinės šeštadieninės mokyklos vedėjas, pasitraukus Dalilei Polikaitienei dėl nepatogaus susisiekimo, vėl pasiėmė atsakomybę už mokyklą kaip vedėjas. Dalilę Polikaitienę visi apgaili, bet taip pat Vladu Pažiūra pasitiki, nes jis jau yra įrodęs savo pasiaukojimą lituanistinei mokyklai.

— **Bronius Kviklys,** „Mūsų Lietuvos" keturtomio, „Lietuvos Bažnyčių" šešių tomų autorius, buvęs „Draugo" redaktorius ir draudžiamosios lietuvių spaudos rinkimo specialistas, rodys savo surinktos draudžiamosios spaudos eksponatus Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje rugsėjo 29 — 30 dienomis. Ši paroda turėjo didelį pasisekimą kitose lietuvių kolonijose. Reikia manyti, kad ir Los Angeles lietuvių tarpe sukels susidomėjimą, nes tai tikrai yra nepaprasta paroda.

— **Lietuvių Moterų sąjungos** susirinkimas Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje bus spalio 7 d. Narės kviečiamos susirinkime dalyvauti.

— **Lietuvių Bendruomenės** metinis susirinkimas Šv. Kazimiero parapijos salėje Los Angeles, Calif., kviečiamas spalio 14 d. 12 val. Visi lietuviai kviečiami susirinkime dalyvauti.

— **Denverio lietuvių** metinis piknikas bus rugsėjo 9 d., sekmadienį, prie Cherry Creek Recreation Area. Bus žaidimai, laimėjimai ir skanus maistas. Bus lietuviškas pabendravimas.

— **„Vilties" žurnalo,** leidžiamo folkloro specialisto Vytauto Beliajaus, 40 metų gyvavimo sukaktis bus paminėta spalio 20 d. 8 val. vak. Cherry Creek aukšt. mokyklos patalpose, Denver, Colo. Programoje bus Brigham Young universiteto tautinių šokių grupė.

— **Denverio, Colo., Summerfest** programoje dalyvavo ir „Rūtos" tautinių šokių grupė, kuri pašoko gerai ir atkreipė dėmesį svetimtaučių. Buvo lietuviškų valgių, kuriais svetimtaučiai taip pat domėjosi ir gėrėjosi.

— **Lietuva buvo kryžių šalis,** nes visur pakelėse buvo pastatyti kryžiai. Jų daugumą dabar okupantai rusai sunaikino. Bet Amerikos lietuviai pastatė Servitų vienuolyno sode Portlande, Oreg., lietuvišką kryžių. Lietuvių visuomenė, ypač arčiau tos vietovės gyvenantieji ar kellionėse pravažiuojantieji, kviečiami tą kryžių aplankyti ir parodyti svetimtaučiams, kad mes domimės savo menu ir sava religija.

— **Seattle, Wash., prie Lietuvių Bendruomenės** pradės veikti jaunimo būrelis. Artimiausias renginys — iškyla prie Ross ežero. Smulkiau apie jaunimo būrelį gali informuoti Seattle gyvenančius lietuvius Loretta Werner tel. 323-1448 arba Gintas Nalis tel. 527-7073.

— **Į tautinių šokių grupę „Lietutis"** Seattle, Wash., priimami nauji šokėjai. Iš būsimų šokėjų pageidaujama noro išmokti lietuviškus šokius ir pasidžiaugti sugebėjimu trepsėti į taktą, mėgti pobūvius ir turėti laisvą vakarą trečiadieniais, kai vyksta repeticijos Bellevue. Daugiau informacijų duoda šokių mokytoja Zita Petkienė tel. 827-6437 arba Irena Blekytė tel. 725-4576.

— **Vida Teresė Žvirzdytė,** Zitos Žvirzdienės ir a. a. Broniaus Žvirzdžio duktė, gyvenanti Olimpia, Wash., ištekėjo už Donald Paul Farler. Nuotaką prie altoriaus atvedė jos vyriausias brolis Viktoras, pirmoji pamergė buvo jos pusseserė Genutė Gylytė, o Vidos broliai Tomas ir Edvardas taip pat buvo palydoje. Jaunavedžiai apsigyveno Bothell mieste.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val., vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofs. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą